

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban, 842
Telefon 4-3-4
Prenumerata roczna:
W Brazylii 14\$000
W Argentynie 6 pez.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Poza Kurytybą \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Adres na listy
i przesyłki pieniężne:
Caixa postal B
Curityba

NR. 50 KURYTYBA - S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 9 GRUDNIA ROK 1934

REDAKTOR NACZELNY: TADEUSZ MOROZOWICZ

Do protestu N. R. J.

W N. 48 „Gazety Polskiej” umieszczony został protest N. R. J. w sprawie zredagowania i wysłania w imieniu kilku towarzyszów polskich listów do Conselho Consultivo.

Stając sama na stanowisku rzeczowym, N. R. J. spodziewała się również rzeczowej odpowiedzi. Jednakże Pan P. autor artykułu „Mówi Kolonia”, umieszczonego w N. 86 Ludu, sprowadził całą sprawę na teren osobistych porachunków z Panem Sekulą. Zamiast argumentów posługuje się epitetami i obelgami, które nieszczęśliwemu został cały jego artykuł. Epitety te oraz obelgi mogą dowodzić jedynie, iż Panu P. brak argumentów dla uzasadnienia swego stanowiska w powyższej sprawie, ponadto odbierają całkowicie powagę wystąpienia Pana P.

Zarazem Pan P. dwukrotnie mija się z prawdą w swem artykule. Raz, kiedy stara się wmówić w czytelników Ludu, iż protest N. R. J. jest prywatnym posunięciem Pana Sekuli, drugi raz, kiedy twierdzi, iż protest ten nawołuje towarzystwa polskie do uchwalenia protestów przeciwko ich zarządom.

Stwierdzamy niniejszem, iż omawiany protest powstał na zebnaniu N. R. J. jako wynik jednoznacznej opinii wszystkich jej członków. Protest ten stosownie do Statutu Junaka został podpisany przez P. P. Sekulę, jako prezesa i Sobocińskiego jako sekretarza N. R. J. Protest ten musiałby być podpisany przez tych Panów nawet w tym wypadku gdyby uchwalenie protestu przeszło jedynie większością głosów członków N. R. J. a P. P. Sekula i Sobociński byłiby właśnie innego zdania.

Stwierdzamy dalej, iż nigdzie, na całej rozciągłości naszego protestu nie nawołujemy członków przeciwko ich zarządom. Wystarczy uważnie przeczytać nasz protest, aby powyższy zarzut, postawiony przez Pana P., upadł sam przez się.

Dodajemy nawet, iż protest taki byłby zasadniczym nonsensem, gdyż faktem jest, iż listy te wysłane były nie na skutek prawomocnych uchwał zarządów, tylko dzięki osobistym poczynaniom paru zaledwie członków tych towarzyszów.

N. R. J. potępiła i zaprotestowała jedynie przeciwko samemu faktowi zredagowania i wysłania omawianych listów do Conselho Consultivo. Tak samo rzeczowo ujęła tę sprawę członkowie Conselho Consultivo, — przyznając teren dla C. Z. P. do takiego więc protestu nawołuje N. R. J. członków tych towarzyszów, w imieniu których zostały te listy wysłane.

Pozostałoby do omówienia kwestja, czy omawiany w proteście N. R. J. fakt rzeczywiście zasługuje na potępienie? Jako odpowiedź podajemy nasze w tej sprawie przekonanie: „Zredagowanie i wysłanie omawianych listów do Conselho Consultivo może być porównane jedynie z metodą donosów carskich żandarmerii, stosowaną w czasach i na terenie byłego zaboru rosyjskiego z tem, że żandarm rosyjski był to Moskale — wróg Polski, Polaków i polskości już choćby ze swego pochodzenia”.

Tę to metodę potępiłszy przeciwko tej metodzie protestowali, gdyż przyniosła ona hańbę i wstyd Kolonii Polskiej.

Naczelna Rada Junacka

NA NOWE TORY

Powstała Polska na gruzach i zgliszczach, a żołnierz polski głodny i bosi w obronie okrojonych dziedzin swych ojców staczał boje z hordami byłych zaborców.

Narody Europy przyglądały się bohaterowi, ociekającemu serdeczną krwią niektóre z nich przesyłały rady, o które ich nikt nie prosił, inne zaś napadały na nas zdradziecko, a byli i tacy, którzy się starali, żeby żołnierzowi polskiemu zabrakło karabinów, kul, żywności.

I była chwila, że druty telegraficzne rozniosły wiadomość po kuli ziemskiej. „Warszawa wzięta”, co było równoznaczne z pojęciem: Polska przestała istnieć, Europie grozi niebezpieczeństwo.

Naród Polski pod kierownictwem swego specjalnego wodza zwyciężył wszystko i „Polska powstała, by żyć”.

Zawarto „Traktat Ryski”, na dymiących papieraliskach, plemię Piostka wzięło się żywo do pracy, nasi sąsiedzi przyglądając się zniszczeniu kraju i zmierowemu narodowi, zaczęli z wielkim tupetem głosić, że Polska jest państwem przejściowym.

Było tyle uprzedzenia do Polskiego Narodu i niewiary w Jego żywotne sily, że nawet sprzymierzeńcy Polski odmówili nam pomocy pod podkładem w złości dla naszej waluty, mówiąc: „Pomóżcie sami sobie, a później i my wam pomożemy”.

Było dużo uprzedzenia do nas, ponieważ cudzoziemcy nie znali żywotnych sił i ducha Polskiego Narodu, a widzieli, że miasta i miasteczka, osady i wioski leżały w gruzach; tory kolejowe, linie telegraficzne były zniszczone, wojsko bosa, magazyny puste, wielkie polacie kraju zarosłe zagajnikami (młodym lasem).

Bohaterki Naród Polski, podrażniony w swej dumie, postanowił oddać własnemu rządowi obrączki ślubne, klejnoty rodzinne, wartościową walutę obcą i tym sposobem stworzono nową wysokowartościową złotówkę, która dzisiaj jest cenioną nawet przez naszych wrogów.

Polska, uporawszy się z walutą, odbudowała zniszczony kraj. I dzisiaj z Macierzy naszej idzie na cały świat moc produktów rolnych i hodowlanych, moc wyrobów fabrycznych i bogactw

kopalnianych, a do kraju płynię złoto i towary z różnych państw.

Praca milionowych rzesz polskich, liczenie się z wydatkami i wiara w postannictwo Polskiego Narodu jest największym bogactwem Odrodzonej Polski.

Dzięki powyższemu walorom społeczeństwa naszego, mądrzy kierownicy nawy państwowej postawili na wspaniałej stopie szkolnictwo i inne działy pracy narodowej.

Armja ludowego nauczycielstwa wynosi około 80 tysięcy, a działy do niższych szkół uczęszcza przeszło cztery miliony.

Nowoczesne budynki szkolne, wznoszone po miastach, to pałace, jakimi się nie mogli poszczycić dumni maopaci przedrobiorowej Polski.

Młodzi polscy uczeni którzy opuścili nasze uczelnie, wykazali duży dorobek swych mózgów przy budowie maszyn i motorów (Wigura, Drzewiecki, Rogala), przy budowie mostów wprowadzili nowe wynalazki (inż. Bryła), zastosowali własnego zlotodajnego Śląska, w kolejnictwie, w budowie przemysłu, budowie nowoczesnego cudu, jakim jest bezprzeznacznie Gdynia, rozstawili imię Polski (Skarżyński Zwirko i inni) i tak możnaby pisać i mówić dosyć długo o tem, co działo się w naszym kraju, do czego dążą nasze państwowe, jak dzielne nam jest nasze plemię.

Miljonowe rzesze Polskiego Narodu, widząc wyniki swej pracy, starają się popierać poczynania rządowe, współpracować z polskimi władzami coraz ściślej, coraz wydajniej.

Demagogia i partyjniactwo nikną, krzykacze i źli ludzie obecnie w Polsce nie mają posłuchu.

Naród Polski konsoliduje się i nieustępliwie idzie ku Mocarstwowej Polsce.

A co my tutaj na wychodźstwie robimy?

Czy nie jesteśmy częścią Wielkiego Polskiego Narodu?

Czy w żyłach naszych płynie inna krew?

Czy nie stać nas na to, żeby wymiarzone przez poetów, wywalzone przez polskiego bohatera żołnierza Polska była z nas dumną?

Michał Sekula
30-XI-34.

Ostatnie wiadomości

Czechosłowacja

W Pradze istnieją dzisiaj dwa uniwersytety: Niemiecki, któremu w roku 1348 cesarz niemiecki Karol IV podarował bardzo wartościowe złote insygnja, t. j. 5 pięknie wykonanych beret i złoty łańcuch. Rząd czechosłowacki obecnie zażądał, żeby uniwersytet niemiecki oddał te insygnja uniwersytetowi, czechosłowackiemu, który założony został 50 lat temu. Niemiecki uniwersytet nie chciał przystać na takie żądanie, wobec czego studenci czechosłowaccy urządzili manifestację przeciw studentom niemieckim, przyczem przyszło do ostrych starć, które policja musiała zlikwidować. Jednakże niemiecki uniwersytet musiał w końcu oddać żądane przedmioty i na znak protestu zawiesił wykłady aż do połowy stycznia.

Po wszystkich uniwersytetach niemieckich urządzono manifestacje przeciw Czechosłowacji żądając zwrotu zebranych pamiątek.

kinie, gdzie w kołach uniwersyteckich przedsięwzięto energiczne środki w celu uwolnienia uczonego z aresztu.

PEKIN. Prezydent Lin-Sen gorący zwolennik katolicyzmu oświadczył, iż uznaje za największym zadowoleniem wielkie zasługi, położone przez Kościół katolicki na polu postępu i kultury Chin. Zapewnił przytem, iż rząd chiński w dalszym ciągu starać się będzie o bezpieczeństwo zakładów katolickich, aby im zapewnić spokojną i owocną pracę.

Anglja

W londyńskich kołach panuje przekonanie, że długa rozmowa pomiędzy niemieckim ambasadorem i sekretarzem spr. zagranicznych Anglii oraz równocześnie rozmowa pomiędzy ambasadorem angielskim w Berlinie i Hitlerem będzie miała w sprawie rozbrojenia ogromne znaczenie.

Argentyna

Załoga na 9-ciu barkach greckich, stojących na kotwicy w Buenos Aires porzuciła pracę z powodu obniżenia płacy.

ROSARIO. Dn. 2 b. m. władze miasta Rosario skonfiskowały na pewnym statku, stojącym na kotwicy w porcie partję broni, która, jak się okazało, była skierowana do Argentyny drogą kontrabandy.

St. Zjednoczone

WASZYNGTON. Rząd pół-amerykański ustanowił surową cenzurę filmów kinematograficznych, reprodukujących poruszenia marynarki, aby uniknąć informowania międzynarodowych szpiegów o organizacji i sprawności amerykańskiej floty.

Chiny

HONG-KONG. Kanonierki angielskie «Cicala» i «Seamens» przybyły do portu chińskiego Fu-Chen, w prowincji Fu-Kien, wskutek groźnej postawy wojsk komunistycznych, obozujących w Klang-Si.

Już przedtem znajdowały się w tem porcie dwie kanonierki, jedna angielska, a druga amerykańska, lecz były to sily zbyt szczupłe. Obecnie, po nadejściu posiłków, obrona została znacznie wzmocniona, choć i tak jeszcze uważana jest za niedostateczną.

W porcie tym zamieszkuje wielka liczba cudzoziemców, głównie misjonarzy.

Boliwia

Wojna między Boliwią a Paragwajem trwa dalej. Usiłowania Ligi Narodów w celu naklonienia obu tych państw do przerwania działań wojennych i porozumienia się polubownego, nie dały dotychczas rezultatu. Boliwia byłaby skłonna do przyjęcia warunków Ligi. Paragwaj jednak nie chce się zgodzić na warunki.

Prezydent republiki Boliwjskiej zamierzał uwięzić szefa sztabu generalnego, tym czasem stało się odwrotnie, szef sztabu zaarrestował prezydenta zmuszając go do ustąpienia. Obecnie więc Boliwia ma nowy rząd.

Urugwaj

MONTEVIDEO. Dziennik «El Diario» donosi o poszukiwaniach, jakie wszczęto pod dyktando inż. Carlos Mac Call i M. J. Carambula w celu wydobycia z głębin morskich olbrzymiego skarbu, wynoszącego 300 milionów pezów w złocie i biżuterji, a zatopionego w r. 1808 przez flotę angielską. (Dok. na str. 10)

Kto nadesie teraz prenumeratę za Gazetę Polską zażłaci tylko 14\$000 aż do końca 1935 roku.

PROTEST

My niżej podpisani członkowie Związku Polskiego w Kurytybie, zważywszy, że bez naszej zgody i upoważnienia przez Związek Polskiego p. Franciszek Lachowski nadużył swego stanowiska prezesa przez wysłanie listu do Conselho Consultivo przez posługiwanie się wrogią i hańbiącą imię nasze gazetą „Correio do Paraná” i wogóle występowanie p. Lachowskiego w imieniu naszym, godzi w najżywniejsze interesy Kolonii Polskiej w Kurytybie — pogłębiając nienawiść i siejąc niezgodę wśród braci rodaków tu zamieszkałych my człon-

kowie tegoż Związku Polskiego, jaknajenergiczniej protestujemy przeciw nieobywatelskiemu postępowaniu prezesa i domagamy się zwolnienia w najbliższym czasie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania.

Kurytyba, dn. 27 paździer. 1934 r.
Señan Gontarski, Leopold Kasprovicz, Edward Brygoła, Franciszek Ozierno, Antoni Sobania, Franciszek Sobania, Edward Sobania, Marjan Hessel, Antoni Sliwiński, Władysław Jaworski, Adam Roczan, Bronisław Misza, Stanisław Michalak, Bolesław Brudziński.
(C. d. n.)

WYSTĄPIENIE Z Tow. „Oświata”

ODPIS
Lagoa das Almas,
dn. 2 grudnia 1934

Do
Zarządu Związku Towarzystw
«Oświata»
w Kurytybie

Nie godząc się z decyzją «Oświaty» co do ostatniego Jej wystąpienia do Conselho Consultivo i — uważając czyn ten za niezgodny z honorem Polaka i Obywatela — prosimy niniejszem o skreślenie Towarzystwa naszego z listy członków Związku Towarzystw «Oświata».

Z należytych szacunki m
(—) Wojciech Skroba
Prezes Tow. Ośw.
Sw. Władysława

w/z. sekretarza
z upoważnienia
(—) Franciszek Boszczowski.

ODPIS
Lagoa das Almas dn. 2. XII. 1934 r.
Do
Zarządu Głównego CZP.
w Kurytybie

Przesyłając w załączeniu należyte wypełnioną deklarację uprzejmie prosimy o łaskawe załączenie tutejszego Twarzystwa w poczet członków C. Z. P. w Brazylii.

Z należytych szacunkiem
Franciszek Boszczowski
za sekretarza z upoważnienia
Wojciech Skroba
Prezes T-wa Ośw. im. Św. Władysława
w Lagoa das Almas

Deklaracja przystąpienia do C. Z. P.

Tow. Bartosza Głowackiego w Cruz Machado niniejszem prosim o załączenie go w poczet członków C. Z. P.

Z poważaniem
(—) Jan Drózd Prezes
(—) Feliks Ryba Sekretarz
Cruz Machado 16 listopada 1934

Do naszych Czytelników

Już tylko jeden miesiąc pozostał do końca roku, a wielu naszych czytelników nie uiściło jeszcze należności za prenumeratę. Są czytelnicy w śród Was, którzy czytają nasze pismo już przeszło 2-3 lata, a jeszcze nie zdobyli się na zapłacenie za „Gazetę Polską” — czyż nie Wam nie mów sumienie? Prosimy Was czytelnicy zlikwidujcie swe stare rachunki do nowego roku. W przeciwnym razie przestaniemy wysyłać Wam pismo.

Wydawnictwo naszego pisma dokłada wszelkich starań, aby

„Gazetę Polską” coraz bardziej ulepszać, aby stała ona na jak najwyższym poziomie. W tym celu zaangażowaliśmy szereg nowych współpracowników — korespondentów tak w kraju, jak i zagranicą, aby móc dostarczać coraz świeższych i ciekawych wiadomości ze wszystkich dziedzin naszego życia. Będziemy w roku przyszłym wydawać „Gazetę Polską” dwa razy w tygodniu z dodatkami „Rolnika”, „Oświaty”, „Sportowca”, „Wiadomości Kobiety”, „Rzeczy ciekawych” i t. d. — Ulepszenie pisma naszego związane jest jednak z solidnym opłaceniem prenumerat tego najstarszego pisma polskiego w Brazylii, jakim jest „Gazeta Polska” — Od Was czytelnicy zależy dalszy rozwój Waszego pisma.

Wierzmy, iż nie zawiedzicie nas, że spełnicie swój obowiązek opłacając punktualnie prenumeratę, a tem samem będziecie mieli „Gazetę Polską” taką i jaką pragniecie ją mieć.

Wydawnictwo

Prawdziwą **„Pilsen”** LUB **„Imperial”** **„Śmietanką parańską”** jest piwo **„Astra”** z Browaru Atlantica

Co nowego w Paranie?

Sześć policji opuścił stanowisko

Wczoraj dn. 3 b. m. Dr. Lauro Lopes opuścił stanowisko szefa policji parafińskiej. Dr. Lauro Lopes został wybrany deputowanym federalnym i wobec tego zmuszony był opuścić dotychczasowe stanowisko, jak przewiduje art. 33 n. 2 nowej konstytucji.

Zastępczo objął szefostwo policji Dr. José Merhy, Delegat bezpieczeństwa publicznego.

Konkurs na najpiękniejsze dziecko

„Gazeta do Povo“ ogłosiła w zeszłym miesiącu konkurs na najpiękniejsze dziecko w Paranie. Rodzice, którzyby chcieli aby ich dziecko wzięło udział w tym konkursie, zechcą nadesłać do „Gazety do Povo“ fotografie dziecka z podaniem imienia i nazwiska oraz 20\$000 na zro-

bienie kliszy, która umieszczona będzie w najbliższym numerze „Gazety do Povo“.

Wyjaśnienie

W związku z notatką ogłoszoną w Nrze 49 naszego pisma p. t. „Kolonisci nie dajcie się nabrać“ i przedrukowaniem ulotki reklamowej p. Dr. Monczewskiego i jego małżonki, wyjaśniamy co następuje:

P. Dr. Antoni Monczewski wraz z małżonką byli w Redakcji „Gazety Polskiej“, protestując przeciw wyżej wspom. notatce. P. Dr. Monczewski przedstawił nam dokumenty uczelni uniwersyteckich, zezwolenie na praktykę lekarską wydane przez władze brazylijskie i zaświadczenie Konsulatu Generalnego R. P.

Jednocześnie p. Dr. Monczewski oświadcza, iż żona jego jest okulistką-spirytystką i działa naukowo i jawnie dla dobra ludzi.

Wobec powyższego odwołuje-

my zarzuty postawione pp. Monczewskim w notatce zamieszczonej w N. 49 „Gazety Polskiej“.

Zwracamy jednak uwagę p. Dr. Monczewskiemu na redakcję reklamową ulotki, która napawa nieufnością.

Redakcja

Fundusz Oświatowy Święcki im. Szymona Kossobudzkiego

Zarząd Funduszu zawiadamia, że dnia 7 b. m. w piątek o godzinie 20 punktualnie odbędzie się miesięczne zebranie Zarządu, na które prosimy członków i sympatyków. Zebrania odbywają się w lokalu C. Z. P. przy ul. Carlos de Carvalho 602.

Za Zarząd Funduszu Sekretarz Roman Bielifski

Pan Minister Grabowski polecił mi w Jego imieniu wyrazić podziękowanie dzieciom i rodzicom, zebranych na święcie młodzieży za pozdrowienia i złożony najszerzej życzenia dalszej pracy.

Konsul R. P.

(—) Dr. Czesław Kulikowski.

ŻYCIE TOWARZYSKIE Kiermasz w Country Club

Zeszłej niedzieli w Graciosa Country Club odbył się zapowiadany Kiermasz, urządzony na dochód sierot z zakładu São Luiz pod protektorem pań Konsulowych oraz p. Konsula R. P. Dr. Czesława Kulikowskiego. Kiermasz udał się świetnie pomimo niepogody.

W pięknie przystrojonych salach klubowych rozmieszczone były bufety z napojami, słodyczkami i zakąskami. Każdy bufet urządzony był inaczej t. j. zakąski i napoje przyrządzone były na właściwy sposób: Największe powodzenie miał bufet polski urządzony przez nasze sympatyczne członkinie Z. P. O. K. Świetne napoje i zakąski przyrządzone na sposób polski rozsprzedane były bardzo szybko. Również powodzeniem cieszyły się bufety: Niemiecko-austriacki, angielski i brazylijski. W czasie kiermaszu przygrywały dwie orkiestry do tańca.

Liczną zebraną publiczność bawiła się do późnej nocy. Podkreślić jeszcze należy powodzenie naszych uroczych panienek, które usługiwały przebrane w narodowe stroje polskie.

Tow. im. I. Paderewskiego

Zapowiadany popis szkolny Tow. I. Paderewskiego na dzień 1 XII 34 nie odbył się z powodu niepogody.

Popis ten odbędzie się w nadchodzącą niedzielę dn. 9 b. m. o godz. 8-jej wiecz. W programie między innymi dwie sztuczki teatralne: „Przed popisem“ i „Nowy pan nauczyciel“. Po popisie zabawa tańeczna.

Wstęp bezpłatny.

Kolegium im. M. Kopernika w M. Mallet

W zeszłą niedzielę w M. Mallet odbył się popis uczniowski z racji zakończenia roku szkolnego w Kolegium im. Kopernika. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w następnym numerze.

P. Z. Niedenthal wyjechała do Polski

Dotychczasowa Kierowniczka Bursy dla dziewcząt w Kurytybie p. Z. Niedenthal wyjechała dn. 1 XII 34 do Polski, żegnana na dworcu przez liczne grono przyjaciół i znajomych. Życzymy p. Niedenthal szczęśliwej podróży i rychłego powrotu do Parany.

RED.

Wieczór towarzyski

We wtorek dn. 4 b. m. odbył się wieczór towarzyski w gościnnym domu p. Sewerynostwa Kryńskich.

Na wieczorze byli obecni przedstawiciele świata towarzyskiego i politycznego stolicy. Między innymi widzieliśmy pp. Interwentora Federalnego Manoela Ribasa, Konsula Czesława Kulikowskiego, wicekonsula Józefa Gruję, Sekretarza Stanu Dr. Ottona Modero, Dyrektora Dep. de Contencioso Dr. Oct. de Sá Barreto z żoną, Dyrektora kolei póln. parańskiej Dr. Rosaldo Leitão, Pułk. Van Ervena z małżonką, Pułk. Alcebiades Miranda z żoną, Dyrektora Oświaty Dr. Gaspar Velloso, Red. Tadeusza Morozowicza z małżonką, Dr. Janusza Ficińskiego z małżonką, Kazimierza Lachowskiego z małżonką i in. Dzięki znanej uprzejmości i gościnności gospodarzy, wieczór ten w przemiłym nastroju przeciągnął się do późnej nocy.

Treść naszego Kalendarza na rok 1935

Przeszło 40 widoków, między innymi podobizna Najprzew. Ks. Biskupa Kubiny i jego katedry. Ciekawe powiastki i opisy, z których przytaczamy następujące: Gaś ogień póki czas Brazylijska Puszcza Wyprawa Sanabry Parada gospodarska Ks. Piotr (Tetmajera) 7 cudów starożytnego świata Przygoda żywego nieboszczyka Walka o miliony cara Na pobojowisku Było to wczasy rano... I. patrol Strzelecki W piwnicy Rodzinny klejnot Zamarłe serce Strachy Tyka Gdańsk i Gdynia Miód żywi i leczy Rodzinna gospodarcze na każdy miesiąc O wroźeniu z ręki Figle, drobne ciekawe wiadomości i t. d.

Tylko za 2\$000

NOTARJALNIE ZAREJESTROWANA

Parańska Spółka Osadnicza

KOLONIZUJĄCA NOWĄ WOLĘ

Powiększa kapitał zakładowy i wypuszcza nowe akcje.

Dobry bieg interesów spowodował ją do rozszerzenia działalności.

Akcje po 100 mlr. każda akcja przynosi dywidendę.

Zakupujmy akcje! Bezpieczeństwo wkładu gwarantowane, procent zapewniony.

Pisście, lub przyjdźcie do nas po szczegółowe objaśnienia.

Companhia Colonizadora e Mercantil Paranaense S. A.

Rua Angelo Sampaio, 1531. Caixa postal 222 CURITYBA - PARANA - BRASIL

„INTERCAMBIO COMMERCIAL PARANAENSE“

Sociedade Limitada w Kurytybie

Avenida Dr. Vicente Machado 218

jest jedyną polską firmą w Brazylii, która ZORGANIZOWAŁA I URUCHOMIŁA

Dział Handlowy

prowadzi: reprezentacje i agencje firm krajowych i zagranicznych, konsygnację i komisową sprzedaż towarów i produktów rolnych.

poleca: dostawę maszyn, narzędzi i wszelkich pomocy rolniczych, jak również wyrobów przemysłu technicznego i chemicznego.

Dział informacyjny

podaje: wiadomości o terenach, działkach i warsztatach pracy dla kolonistów i emigrantów, oraz wszelkie informacje handlowe.

pomaga: w wyrobieniu dokumentów, tytułów własności i t. d., i w załatwianiu spraw administracyjnych i podatkowych.

Dział propagandowy:

przyjmuje: ogłoszenia handlowe do pism krajowych i zagranicznych, oraz zlecenia propagandowe techniczne i artystyczne.

projektuje: rysunki do plakatów, znaków towarowych, opakowań, druków reklamowych, jak również ogłoszenia świetlne, wystawy i t. p.

Wykonuje zlecenia solidnie, szybko i tanio.

Empreza Constructora Universal Ltda.

FILJE: Curityba, Bello Horizonte, Victoria, Rio de Janeiro, Stan Rio, Bahia, Porto Alegre i Matto Grosso

ODDZIAŁ LOSOWANIA

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU 27 LISTOPADA 1934 r.

1. Premjum Loterii Federalnej nr. 7770
2. Premjum Loterii Eederalnej nr. 17757

NUMER DO WYLOSOWANIA 77770

PLANO MUNDIAL SERIE "B"

1. premjum 77720	wartości	30.000\$000
2. premjum 87720	wartości	30.000\$000
3. premjum 97720	wartości	30.000\$000
4. premjum 07720	wartości	30.000\$000
5. premjum 17720	wartości	30.000\$000
Dla tytułów mających 4 ostatnie nry. 7720		9.000\$000
Dla tytułów mających 3 ostatnie nry. 720		200\$000
Dla tytułów mających 2 ostatnie nry. 20		40\$000
Dla tytułów mających ostatni numer 0 z wykluczeniem wkładki najbliższego miesiąca		

Premje tej serji są wypłacane całkowicie w myśl artykułu 9 regulaminu.

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU 27 LISTOPADA 1934 r.

1. Premjum Loterii Federalnej n. 7770
2. Premjum Loterii Federalnej n. 17757

NUMER DO WYLOSOWANIA 77770

PLANO MUNDIAL SERIE "C"

1. premjum 77720	wartości	25.000\$000
1. premjum 87720	wartości	14.000\$000
1. premjum 97720	wartości	8.000\$000
1. premjum 07720	wartości	5.000\$000
1. premjum 17720	wartości	3.000\$000
dla tytułów mających 4 ostatnie cyfry 7720		1.500\$000
dla tytułów mających 3 ostatnie cyfry 720		100\$000
dla tytułów mających 2 ostatnie cyfry 20		20\$000
dla tytułów mających ostatnią cyfrę z 1-o Premjum 0 z wykluczeniem wkładki najbliższego miesiąca		
dla tytułów mających ostatnią cyfrę z 2-o Premjum 7 z wykluczeniem wkładki najbliższego miesiąca		

Premje tej Serji odpowiadają całkowitej wartości w myśl art. 9 Regulaminu.

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU 27 LISTOPADA 1934 r.

1. Premjum Loterii Federalnej n. 7770
2. Premjum Loterii Eederalnej n. 17757

NUMER DO WYLOSOWANIA 77757

PLANO MUNDIAL SERIE "D"

1. premjum 77720	wartości	20.000\$000
1. premjum 87720	wartości	10.000\$000
1. premjum 97720	wartości	5.000\$000
1. premjum 07720	wartości	3.000\$000
1. premjum 17720	wartości	2.000\$000
dla tytułów mających 4 ostatnie cyfry 7730		500\$000
dla tytułów mających 3 ostatnie cyfry 730		50\$000
dla tytułów mających 2 ostatnie cyfry 20		10\$000
(dla tytułów mających ostatnią cyfrę z 1-o Premjum 0 z wykluczeniem wkładki najbliższego miesiąca		
dla tytułów mających ostatnią cyfrę z 2-o Premjum 7 z wykluczeniem wkładki najbliższego miesiąca		

Premje tej Serji odpowiadają całkowitej wartości w myśl art. 9 regulaminu.

UWAGA

Wzywa się posiadaczy wylosowanych tytułów do obrania sobie projektu, który sobie upodoba, celem natychmiastowego zapoczątkowania roboty.

Budowle będą wykonane podług planu wybranego przez właściciela wylosowanego tytułu. Budowa może być wykonaną w jakiegokolwiek części kraju. Jeżeli właściciel tytułu nie posiada terenu, może go sobie wybrać gdzie chce i porozumieć się co do warunków spłaty z kompanją, która zakupi takowy na jego imię. Wykonane budynki nie są obciążone żadnymi długami podatkowymi, ani innymi zobowiązaniami, i właściciel przy odbiorze nie ponosi żadnych kosztów. Kto chce, może mieć swego własnego konstruktora, którego jednak kompanja ma prawo dozorować na swój koszt.

Empreza stara się kupować tereny w dobrych miejscach i płaci za takowe gotówką. — EMPRAZA CONSTRUCTORA UNIVERSAL LTDA. Rua 15 de Novembro 384 Curitiba,

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO, Rua Conselheiro Ramalho, 274.

Kongres prefektów Stanu S. Paulo

Na drugi miesiąc, t. j. w początku stycznia ma się odbyć kongres prefektów wszystkich municypjów Stanu S. Paulo. Jest ich około 240. Taki kongres może mieć wielkie znaczenie.

Emigracja

Statystyka Stanu S. Paulo donosi, że emigracja od roku 1930 bardzo się zmniejszyła, ale z drugich Stanów do S. Paulo bardzo się powiększyła. W czterech latach, t. j. od 30-33 przybyło do Stanu S. Paulo 165.809 ludzi, z których 67.569 było Brazylijan. W obecnym roku przybyło do S. Paulo od lipca do października 12.000 osób a od 1 listopada do 17-go 3.461. W przeciągu obecnego roku znalazło robotę w rolnictwie 25.188 Brazylijan ze Stanów północnych.

Zbrojni atak na fabrykę „Usina Miranda” w pobliżu Bauru w Stanie S. Paulo, został wykonany przez 5 bandytów, w poniedziałek wieczór, dnia 26-go listopada. Bandyci, w czarnych maskach uzbrojeni w karabiny i rewolwery, wkroczyli do sali dyrektora, krótko po wypłaceniu robotników ażeby mu zabrać pozostałe 300 kontów. Dyrektor znalazł się sam i nie tracąc zimnej krwi wyjął z szuflady rewolwer i przeciwstawił się bandytom. Ale w kilka sekund później strzały napastników położyły go trupem. Na strzelaninę pospieszono kilku robotników, którzy podjęli walkę ze złoczyńcami. Walka była zacięta, podczas której jeszcze dwóch robotników otrzymało kilka postrzałów. Bandyci pod osłoną ciemności nocnych uciekli. Policja w Bauru została zawiadomiona i robi wszelkie starania aby odnaleźć bandytów.

Rio

Herva Matte

Przy okazji wizyty prezydenta Argentyny w Rio de Janeiro zostały najważniejsze paragrafy paktu handlowego pomiędzy Brazylią i Argentyną określone, i później potwierdzone, z wyjątkiem Herwy Matte. Już dochodzi rok, a sprawa herwy nie została załatwiona. — Właściciele herwy w Misiones, którzy przez rząd argentyński byli wspierani przez kilka lat, sprzeciwiają się teraz, aby Brazylija wprowadziła większą ilość herwy, choć nie są w stanie, konkurować z Brazylią. Telegram z B. Aires przytacza fakt, że komisja rządowa, pilnująca żywności sprowadzanej odrzuciła 24 ton herwy, ponieważ była sfałszowana — a pochodziła ona z Misiones. Ale nietylko herwa jest na przeszkodzie. Dziś już możemy konkurować i z przernicą, której dotychczas kupiliśmy najwięcej w

Ameryce Północnej. Obecnie nie potrzebujemy jej ani z Ameryki, ani z Argentyny, która chciałaby nam sprzedać nadmiar swej pszenicy.

Natta brazylijska

Dotychczas wyłącznie firmy prywatne zajmowały się poszukiwaniem nafty, jak w S. Paulo tak i w Stanach Parà, Parana, S. Cath. i Rio Grande do Sul. Rząd federalny ma zamiar teraz wziąć te kopalnie w swoje ręce i z nich skorzystać według określonego programu. W programie wymienione są: Jaguarihywa i Canoinhas, gdzie do końca roku mają być ukończone wiercenia, które także obok Lages, S. Cath. mają iść dalej, oraz w Tibagi, gdzie mają dojść aż do 15.00 m. głębokości.

Przeprowadzenie stolicy.

Komunikacja do Goyas jest bardzo trudna. Dopiero, kiedy linja lotnicza S. Paulo-Uberaba będzie szła aż do Goyas, wtedy więcej będziemy słyszeli o nowej stolicy, która ma stanąć w municypjum Campinas. Interwentor w tych dniach przybył do przyszłej stolicy. Kapitałisci z S. Paulo bardzo się nią interesują, i obiecują tam lokować swoje kapitały, oraz przenieść niektóre fabryki z S. Paulo do Goyas.

— Aparat „Santos Dumont” odjechał z Dakaru, w Afryce, o godz. 4-ej rano i przybył do Natalu w Brazylii, o godz 8-ej wieczorem, t. j. w 16 godzinach przebył 3.200 km.

Brak węgla na kolei centralnej

Dyrekcja potwierdziła, że naprawdę w ostatnich czasach odczuwa się wielki brak węgla na kolei. Dyrekcja spodziewa się wkrótce zamówionych 10 tys. ton z zagranicy. Tymczasem kupiła w Rio u prywatnych firm 9000 ton i pożyczyla od dyrekcji kolei w Minas Geraes 2000 ton.

Historja pewnego tajnego przedsiębiorstwa

Dziennik rioski „Diario Carioca” w jednym ze swych ostatnich numerów ogłosił ciekawą szczegółową spótki, zawartą przed niedawnym czasem między Francuzem Miclos i Anglikiem Poet w celu tajnej eksploatacji złota na granicy Guyany. Francuz włożył w przedsiębiorstwo sporą sumę pieniędzy, Anglik zaś znajomość przedmiotu i doświadczenie. I stało się, jak to często bywa: doświadczony Anglik zagarnął kopalnię, zatrudniając 60 robotników i przynosząc tysiące kontów rocznego dochodu, a spółnika przepędził na cztery wiatry.

Poszkodowany Francuz postanowił się zemścić i poinformował o istnieniu niedozwolonego przedsiębiorstwa konsula brazylijskiego w Cayenne, który ze swej strony zakomunikował to

ministerstwu w Rio.

W porozumieniu z rządem Stanu Parà i Bankiem do Brasil wysłano na miejsce przedstawiciela władzy, który stwierdził prawdziwość oskarżenia, wobec czego czynniki miarodajne wstały siłą zbrojną, złożoną z 60 ludzi z poleceniem uwięzienia właściciela nielegalnej imprezy i skonfiskowania znalezionego w jego posiadaniu kruszcza.

W dwóch łodziach żaglowych wyruszyli, przedstawiciele sprawiedliwości w uciążliwą drogę rzeką Jary i muszą przebyć 300 km. aby stanąć na miejscu i spełnić polecenie.

Prezydent Getulio Vargas w Rio Gr. do Sul.

Jak pisaliśmy, przybył do Porto Alegre aeroplanem Prezydent Getulio Vargas z całą rodziną dnia 23 w piątek. W 5-ciu godzinach odbył się lot bez przerwy i wypadku. Przyjęcie jego w Porto Alegre było bardzo wspaniałe. Ludność przyjęła go jak króla i zwycięzcę z ogromnymi owacjami. Piątek wieczór, całą sobotę i niedzielę rano zajęły mu różne programy i uroczystości. Przy bankiecie wydanym przez rząd stanowy Flores da Cunha miał wielką, polityczną mowę, w której podkreślił prace i poświęcenie Stanu Rio Gr. do Sul w celu uwolnienia całego kraju z niewoli polityków, Getulio Vargas serdecznie podziękował za przyjęcie, które mu urządzone i między innymi powiedział, że na pierwszym miejscu chce uzczyć swoich rodziców a następnie chciałby być pośrednikiem zgody i jedności Stanu Rio Gr. do Sul. W niedzielę, dnia 25-go odjechał Getulio Vargas z rodziną do S. Borja, gdzie przybył o godz. 12,20, tak, że mógł obchodzić 91-letnią rocznicę urodzin swego ojca wśród rodziny.

Ażeby prezydent mógł komunikować się ze Stolicą Rio de Janeiro w sprawach urzędowych, urządzono na dobrach starego generała ojca instalację radiową. Pierwsze dni poświęcone są dla odpoczynku.

Do P. Alegre przybył szef opozycji Borges de Medeiros, gdzie spotkał Mauricio Cardoso, Paim Filho i João Neves. Razem stworzyli wydział opozycji centralnej.

Po kilku dniach chce Getulio Vargas w towarzystwie Flores da Cunha odwiedzić kilka mniejszych miejscowości na granicy z Urugwajem, a oprócz tego S. Gabriel, Pelotas i Rio Grande. Także później S. Cath. i Parana.

Przy tej okazji Getulio Vargas chce spróbować znaleźć sposób pojednania się z opozycją. Choć na polu polityki spokój panuje, to opozycja po cichu pracuje. Borges de Medeiros, Arthur Bernardes, Octavio Mangabeira i João Sampaio z S. Paulo mają zamiar stworzyć jednolitą opozycję całego kraju.

Dr. Oscar R. Tollens ADWOKAT

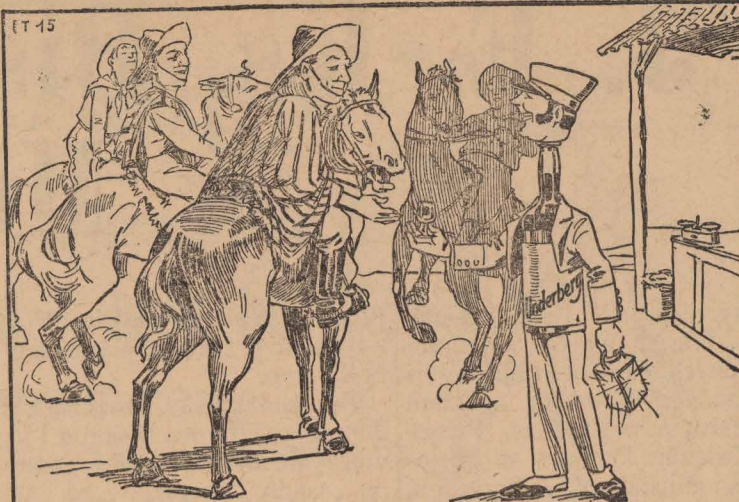
Biuro: Largo do Thesouro 1
2-gie piętro, Sale 22, 23 i 24
TELEFON: 2-3934
REZYDENCJA: Rex Hotel,
Rua Santa Ephigenia, 30
TELEFON: 4-7202
SÃO PAULO.

Gabinele Dentario

— DE —
ANTONIO CASTILHO
Av. Celso Garcia 91, Sobrado
Leczenie szybkie i wyjątkowe. Specjalista w „Bridge” i operacjach dentystycznych. Promienie X.

JEDYNA POLSKA FARBARNIA I PRALNIA UBRAŃ LEON KLIS

Al. Guaycurús, 74
LAPA — SÃO PAULO.

... Assim fallou seu Tônico Underberg:

O viajar a cavallo só dá gosto Quando se sente o corpo bem disposto. Tome Underberg e facilmente irá Em viagem, com kilometros ou moais; Underberg é uma fonte de energia Dá vida ao corpo e dá alma dá alegria

Um calice por dia — dá saude e alegria

A ODONTOLOGICA

CARLOS PINHEIRO CARVALHO

SPECJALNOŚĆ W ARTYKULACH DENTYSTYCZNYCH
Rua Benjamin Constant, 18 — SÃO PAULO — Caixa postal, 3595 — Telefon 2-4846.

Bilety przejazdu na raty

Sprzedajemy bilety przejazdu „ida” do jakiegokolwiek miejscowości zagranicą. Uprzystępniamy zapłatę Sporządzamy w przeciągu niewielu dni, po cenie kosztu, potrzebne papiery, jak: „CARTAS DE CHAMADAS” (szylkarty) etc. Poinformujcie się o naszych świetnych warunkach

AGENCJA

„BREMEN”

LARGO SANTA EPHIGENIA 13. - Telef. 4-1152

46-53

80\$000 za wykonanie

Pięknego garnituru, eleganckiego „Tailleur” lub modnej kapy, tylko w ALFAIATARIA INGLEZA

Siedziba: Rua Benjamin Constant 25, S. PAULO

TELEFON: 2-5976 - FILJA: Rua Santa Theresza 20 (róg Praça da Sé) NAJSTARSZY ZAKŁAD KRAWIECKI TEGO RODZAJU.

GARNITUR Z DOBREGO SUKNIA ZA WYJĄTKOWĄ CENĘ 150\$000.

DLACZEGO

Wszelkie napoje ehydzące należy pić przez SŁOMKE, sde- ealnie do tego higienicznie sporządzoną? Dla tego, że, jak twierdzą lekarze-dentysty, uniknie się przez to chorób ustnych. Słonki dostarczamy po cenach hurtowych, a przy zamówieniu 50 tysięcy słomek lub więcej, drukujemy na każdej kopirtee, w którą wkłada się słomkę, firmę zamawiającego.

DLACZEGO

TUTKI dl robienia papierosów, nieklejone, z usnikami, oszczędzają zdrowie i kieszeń? Dlatego, że wata w środku ku tutki jest filtrem gubiącym nikotynę a więc oszczędza głuca; a ponieważ cena tutek jest niska, więc oszczędza kieszeń.

Adres fabryki: CASA GENY
Rua S. Cactano 208 — SÃO PAULO.

DR. A. CANDJA

SPECJALISTA CHOROBY WENERYCZNYCH

SYFILIS I TRYPER WE WSZELKICH STADJACH

Klijenci otrzymują bezpłatnie analizy lekarskie.

— Przyjmuje od 9—11 i od 2—6 codziennie. —
W niedzielę od 10—12

SÃO PAULO — Rua Barão de Itapetininga 52. — 3 piętro
TELEFON 4-0218.

WRZODY ŻOŁĄDKA I WNĘTRZNOŚCI

Bez wypoczynku i operacji

ZAPALENIA, CHOROBY KANAŁU ODCHODOWEGO I OBNIŻENIA ŻOŁĄDKA

KLINIKA MEDYCZNA I ELEKTROLECZNICZA

Rua José Bonifacio, 264 sobr. — SÃO PAULO

Porady: od 9—11 i od 3—5.

Dra. Sylvia Garcia Godoy

Specjalistka w chorobach dziecięcych i kobiecych. Porody. SÃO PAULO
Praça Ramos de Azevedo 15
2-ie piętro, Sale 201—202.

DR. SIMÃO MEITIN

DYPLOMOWANY W NIEMCZECH I W RIO DE JANEIRO
Specjalista w chorobach wewnętrznych i nerwowych. Drogi moczowe. Syfilis. Reumatyzm chroniczny. Konsultorium: Rua Barão de Itapetininga, 37-a 1. piętro
Sale 6, 7, 8 i 9. Telefon. 4-0715
S. PAULO. 40-51

MASZYNY DO SZYCIA, mało używane, najlepszej marki, wysła się do każdej miejscowości.

CASA ADÃO - São Paulo

Rua Conselheiro Ramalho 274.

ZAKŁAD KRAWIECKI

Czesława Zielińskiego
Rua Gen. Couto Magalhães 64
SÃO PAULO

Order, który daje prawo posiadania 20 żon

Humorystyczne przeżycia pewnego holenderskiego autora w Syjamie opisuje prasa angielska. Dr. Jan Fabricius mieszkał w stolicy Syjamu w Bangkoku i posiadając tam ładną willę, z zamiłowaniem oddawał się hodowli pięknych egzotycznych gołębi. Pewnego razu król Syjamu zauważył je, przejeżdżając koło willi, i przysłał swego marszałka dworu z zapytaniem, czyby te piękne ptaki mógł obejrzeć zbliżka. Dr. Fabricius zaszczycony wizytą królewską, podarował królowi przy pożegnaniu najpiękniejszą parę gołębi. W kilka dni później król, rewanżując się za prezent, przysłał mu order Białego Stonia, stanowiący najwyższe odznaczenie syjamskie.

Autor holenderski uważając to odznaczenie za bardzo zaszczytne, nosił je podczas swych spacerów po mieście. O ile jednak poprzednio nikt na niego zbytnio nie zwracał uwagi, o tyle teraz chmary pięknych kobiet syjamskich i młodych panien chodziły za nim trop w trop. Żenowało to dr. Fabriciusa, to też przestał wychodzić z domu, ale i to nie pomogło, gdyż panny syjamskie stały przed jego willą, czekając na coś nieokreślonego.

Wkońcu dowiedział się Holender, jaki to jest powód tego powodzenia u płci pięknej. Albowiem order, który otrzymał według starodawnej tradycji — nadawał jego właścicielowi prawo posiadania 20 żon, co oczywiście powodowało owe zbiegowsko młodych Syjamek.

Zelio

smierć szcziurom

Villa Formosa

ALTO DO BELEMZINHO

Villa Maria

BRAZ

Villa Bertiooga

ALTO DA MOÇA

Doskonale tereny na spłaty od 20\$000 miesięcznie

Tramwaj i omnibus przed drzwiami.

CEGLA BEZPŁATNIE i materiał na raty

do konstrukcji własnego domu.

AGENCJE INFORMACYJNE NA TERENACH

BIURO GŁÓWNE: Rua São Bento 23 - 2. piętro - SÃO PAULO.

PRZYJMUJEMY SPRZEDAWCÓW.

Apteka Tiradentes

APTEKARZ — KUNO KLEEMANN

CURITYBA

Praça Tiradentes Nr. 398

TELEFON 1084

Jedyna Apteka Polska w Kurytybie.

Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12

J. E. Ks. Biskup T. Kubina w Misiones

1-szy listopada, godz. 3 nad ranem. Wśród pełnych ciemności nocnych garska Polaków z p. Bohdanem Szmejka, agentem konsularnym w Posadas, Prezesem Związku Polaków w Misiones p. Michałem Zubrzyckim, Ks. proboszczem Ludwikiem Wierą i prezesem Unji p. Teodorem Idzim na czele oczekuje na małej stacyjce w Apostoles przyjazdu dostojnego Arcypasterza. Nieco rozczarowania znać na wszystkich twarzach, bo Kolonja przygotowała się na przyjęcie Ks. Biskupa od strony Posadas, we dnie, w wielkiej procesji w towarzystwie banderji konnej i sznura samochodów, tymczasem wskutek otrzymanego telegramu przyjazd nastąpił wprost do Apostoles, o czym mało kto wiedział. Powitanie więc skromne.

Jeszcze chwila oczekiwania — wreszcie pociąg zatrzymuje się na stacji.

„Ks. Biskup jedzie w tylnych wagonach” — informuje domyślny konduktor bez czekania na zapytanie. Więc wszyscy pędzą na tył.

Prosta, szczerokość Ks. Biskupa jedna mu zaraz od pierwszej chwili wszystkie serca.

Wiel. Ks. Zakrzewski, który towarzyszył Ks. Biskupowi, znajduje wielu znajomych z czasu swej pracy duszpasterskiej w Apostoles. Witają go wszyscy serdecznie. Jeszcze chwila pogawędki, załatwienie formalności bagażowych i Ks. Biskup zajmuje miejsce w samochodzie p. agenta konsularnego, który wnet rusza naprzód, a za nim inne samochody — tworząc sznur — przemierzają w podnoszącym się straszliwym pyłe odległość 7 km, dzielący dworzec od miasta.

O godzinie 10-oj Msza św. i powitanie Ks. Biskupa. W procesji uroczystej prowadzi się Dostojnika z plebanji do kościoła. We drzwiach kościelnych najstarszy z kolonistów polskich wita Go chlebem i solą. Ks. Biskup błogosławi morze głów, rozlane wkoło niego, poczem przekracza próg Kościoła i dąży do ołtarza. Ks. proboszcz Wiedera wita Arcypasterza, zwracając się do ludu słowami: „Widzę radość na waszych twarzach, bo macie wśród siebie Waszego Biskupa, przybyłego z Polski, Waszego Rodaka. I rzeczywiście — tego rodaka odczuliśmy wszyscy od pierwszego momentu, tego prawdziwego Ojca ludu polskiego, kapłana-patriotę.

Więcej niż godzinę słuchał każdy z nas z wyciągniętą szyją tych słów serdecznych, tego umiłowania Boga i Ojczyzny, płynącego z ust Arcypasterza, pisaliśmy tę głęboką miłość do ludu prostego, do którego sam Biskup bez zastrzeżeń się zalicza, słuchaliśmy tego głosu słodkiego, nabrzmiałego umiłowaniem i szczerością a tak różnego od zwykle słyszanych tu kazań, Niebo i ojczyzna zstąpiły do nawy kościelnej, ciepło i radość zapanały w duszach. Polska z jej ludem, jej pamiątkami, rządem, Duchowieństwem i bogactwami zamieszkała w czasie tej mowy wśród nas.

Po nabożeństwie mała akademja w domu parafjalnym. Chór kościelny pod batutą ks. Widery wykonuje kilka pieśni i hymn Rzeczypospolitej F. Nowowiejskiego, dzieci szkolne popisują się deklamacjami. Przemawiają p. Świdarska i p. Maksymowicz w imieniu parafjan apostołskich. Ks. Biskup zadowolony, rozdaje dzieciom pamiątkowe medaliki. Dziękuje w gorących słowach za uczczenie go i zapewnienia zgromadzonych o wielkiej współpracy Rządu polskiego z Kościołem katolickim, zaznaczając, że z rozmową swej z p. Prezydentem i p. Marszałkiem wie osobliście, jak rząd popiera życie katolickie wśród Wychodźstwa i jaką wagę do tego przykłada.

Fatszeni jest, jakoby istniały okólniki rządu nakazujące urzędnikom polskim walczyć z Kościołem — takie pogłoski mogą

głosić jedynie wrogowie Polski — o tem przekonany jest sam J. E. Biskup.

Po akademji ks. prozosszc Wiedera zaprasza Ks. Biskupa i jego otoczenie na obiad, zaś parafjan na „asado“ urządzone ze składek ogólnych.

Wieczorem o godzinie 8-jej przyjęcie w domu Towarzystwa „JEDNOŚĆ“ w Apostoles.

Salon ślicznie przybrany w zieleni i barwy narodowe — praca dzielnych Apostolanek z panią Zofiją Hoffmannową na czele. Na przodzie godło niedawnego Kongresu Eucharystycznego. Rzęsiste oświetlenie nadaje uroku. W przyległym pokoju stół suto zastawiony, będzie przekąską.

Wiel. Ks. Zakrzewski wskazuje J. E. miejsce, na którym terenie dzisiejszego Towarzystwa stała pierwsza Kaplica polska w Apostoles, a może w Misiones, kryta słomą. Dziś śladu po niej niema.

Wchodzącego do salonu Ks. Biskupa wita kwiatkami i wierszem najmłodsza z uczennic szkółki polskiej Tinka Zubrzycka. W imieniu Towarzystwa „Jedność“ p. Teofil Szychowski, w imieniu Koła Kobiet Polskich p. Zofija Hoffmannowa, a w imieniu Związku Towarzystw Polskich w Misiones p. Michał Zubrzycki. Przemówienia przeplatamy dziećmi szkolnymi deklamacjami i śpiewem chórowym. Szczególnie przypadły do serca Ks. Biskupowi słowa p. Hoffmannowej, którą wypytywał o sposoby i warunki życia.

W odpowiedzi na przemówienie Ks. Biskup przerosł zebranych na skrzydłach swej wymowy do dalekiej Ojczyzny. Mówił tak pięknie, takim sentymentem nastroił swe obrazy, że godzinne przemówienie wydało się wszystkim snem, spędzonym w Polsce. Padaly z ust tego kapłana patrioty słowa tak głębokie, sentencje tak wartościowe, że powinni wszystkim Polakom na wychodźstwie służyć za drogowskaz przyszłego życia społecznego. Niema dla Ks. Biskupa różnicy między Polakami, niema różnicy między organizacjami polskimi. Każdy Polak dlań bratem, oto kwintesencja idei Arcypasterza.

Dobrze czuje się Dostojnik wśród prostego ludu, gawędzi z każdym, opowiada o swojej Jasnej Górze. Czuje się wśród swoich — niemal w Polsce. Bez szemrania staje dwa razy do fotografi, nie w nim z dumy — prawdziwy pasterz, namiestnik Chrystusa. Już daleko po godzinie 10-tej, kiedy decyduje się wreszcie opuścić progi Towarzystwa „Jedność“. A jutro czeka Go dalsza praca — wyjazd do Azary — tamże uroczystość w kościele, akademja w Towarzystwie „Opieka nad młodzieżą“, poświęcenie Domu Towarzystwa im. Króla Jana Sobieskiego — poczem powrót do Apostoles. Po drodze odwiedzenie p. J. Szychowskiego a wieczorem kolacja u p. Michała Zubrzyckiego. Nazajutrz, dnia 3-go po odprawieniu Mszy Św. odjazd do Posadas.

Przed wyjazdem do Azary odprawił Ks. Biskup w naszym kościele Mszę Św. żałobną i sam załatwił wszystkie ceremonje przy katafalku przypadające na Dzień Zaduszny.

Pamięć po tym wielkim, zycznym Arcypasterzu, po tym czcigodnym Rodaku pozostaje zawsze w umysłach naszej Kolonji.

W AZARZE

Dzień Zaduszny. Upał nieznośny panuje od rana. Zaraz po odprawieniu Mszy św. w Apostoles rusza Ks. Biskup w towarzystwie księdza wikarego z Apostoles i p. agenta konsularnego w drogę do Azary. Za nimi mknie auto Prezesa Związku Towarzystw p. Michała Zubrzyckiego, któremu towarzyszą redaktor „Os“ p. Leopold Nowak, p. Ludwik Dominików i piszący tą korespondencję. Na granicy Azary i Apostoles wita ks. Biskupa

piękna brama tryumfalna, blisko Azary druga brama i banderja konna młodzieży azarskiej. U samego wejścia do miasta czeka tłum nieprzeliczony z proboszczem Ks. Wierą na czele na przyjęcie Biskupa. Auta stoją. Ks. Biskup wysiada i błogosławi zebranych. Formuje się pochód i cały lud rusza naprzód, otoczywszy Arcypasterza, który pieśnią nabożeństwa, zdefektowanem nieco, by rano było gotowe do drogi. Jutro rano, jeszcze przed odjazdem, Ks. Biskup odprawi Mszę św. i ruszy do Posadas, pozostawiając po sobie niezatarte wspomnienie.

Na proboszczu przekąską, lecz krótko, bo czas upływa a dużo pracy pozostało.

Z przed kościoła przenoszą się wszyscy do dawnego Domu Narodowego, gdzie Towarzystwo Opieki nad młodzieżą urządziło akademję na cześć Dostojnego Gościa. Jeden z członków tego miłego Towarzystwa wita Ks. Biskupa w gorących słowach, potem chór umieszczony z tyłu, odśpiewuje kilka pieśni i wreszcie dziećmi deklamują i odgrywają króciutki obrazek sceniczny. Ks. Biskup wzruszony bardzo występuje do dzieci. Akademja skończona — Ks. Biskup udaje się do Domu Towarzystwa im. kr. Jana Sobieskiego, który ma poświęcić. Dom przybrany w zieleni, kręta i ławki zapraszają siałac.

W imieniu Towarzystwa wita Ks. Biskupa p. Jan Kobylański w krótkich lecz serdecznych słowach.

Ks. Biskup dziękuje i przemawia. Znow przerosł nas do Polski, znow padają zwroty epokowe, strumień wiary i miłości ożywia i zapala nadzieją przebijając pewnym wątpliwością i smutkiem przemówienie reprezentanta Towarzystwa.

Wzmocniwszy ducha ludu, błogosławi domowi, poświęcając go w tradycyjny, przez Kościół przepisany sposób. Teraz dzieje gotują niespodziankę: wierszyki, śpiew chóru i obrazki sceniczne. Jeden przedstawia życie krasnoludków, drugi inscenizuje modlitwę dziecka. Wrażenie silne, scena wzrusza wszystkich. Dziecina kłęcząca przy krzyżu, cudny śpiew płynący z za sceny i anioł występujący i błogosławiący dziecku wywołują głęboką emocję. Ks. Biskup bije brawa i dziękuje serdecznie nauczycielowi p. Skwarczyńskiemu i jego siostrze, dzielnej pomocnicy tegoż, za poniesione trudy. Ks. Biskup czuje się wśród swego ludu. A tyle go jest, że sala go pomieścić nie może, połowa zostaje na dworze pod drzwiami i przy oknach. Potem przekąska i „asado“ w salonie Towarzystwa. Ks. Biskup dopełnia program, spożywając obiad na plebanji, podczas gdy Azaranie przy „asadzie“ i winie przeżywają we wspomnieniach codopiero minione chwile.

Przed wieczorem rusza Ks. B. ze swą świtą do p. Jana Szychowskiego. Tu wreszcie pożądanym spokój. Zapadający mrok, łagodniejący upał, cisza kolonji polskiej i niezycynnego młyna wodnego, bliskość rzeki i rozległy widok siałowanych stepów misjonerskich działa kojąco na wszystkich. Miła atmosfera domu polskiego, staropolska gościnność gospodarza przykuwa Arcypasterza na kilka godzin do miejsca, a gdy wreszcie czas powraca obejmując gościnnego gospodarza i ścisła go jak brata. Już ciemno, gdy wracamy do miasta. Auta zajeżdżają przed dom prezesa Związku — oświetlony rżęsićka.

Przed wieczorem pogawędka w ogrodzie, przeżywanie wrażeń minionego dnia i rozmowa na różnolite tematy. Lecz już gospodarz

zaprasza uprzejmie do stołu, zastawionego po królewsku. Czas szybko upływa, późno już, gdy Arcykapłan dziękuje za nadzwyczajną gościnność, żegna gospodarza i jego rodzinę i udaje się na zasłużony odpoczynek. Widać utrudzenie na twarzy Arcykapłana, którego nazajutrz czekają nowe trudy w Posadas. Pan Zambrzycki zajmuje się jeszcze autem zanych gości, zdefektowanem nieco, by rano było gotowe do drogi. Jutro rano, jeszcze przed odjazdem, Ks. Biskup odprawi Mszę św. i ruszy do Posadas, pozostawiając po sobie niezatarte wspomnienie.

W POSADAS

Już o godzinie 9-jej, tj. na godzinę przed oznaczonym w programie przyjazdem J. E. Ks. Biskupa z Apostoles do Posadas, zebrala się grupa Polaków, oraz dziesiątka szkół powszechnych, pięknie w biel przybrana, przed miejscowym kościołem parafjalnym. Przybyli również przedstawiciele miejscowych władz. Jeden z Rodaków rozdaje kokardki o barwach polskich i argentyńskich. Długa chwila oczekiwania w zrozumiłym nastroju i niecierpliwości. Wreszcie automobil szybko podejżda pod kościół przywołując tak nam drogiego Dostojnika Kościoła Katolickiego i Rodaka naszego.

Następuje pierwsze powitanie u wejścia do Świątyni, J. E. błogosławi zebranych, poczem zostaje wprowadzony do bogato przybranego we wstęgi polskie oraz napis powitalny wnetrza ko-

ścioła. Wiel. Ks. Dziekan wita w języku hiszpańskim — w imieniu Zgromadzenia Werbistów — kłęczącemu przy kłęczniku Ks. Biskupa, wyrażając mu hołd i zapewniając Go o miłości swej, jaką żywi do Polski i Polaków zamieszkujących to terytorjum. W odpowiedzi J. E. podziękował mu po łacinie, następnie — zwracając się do zebranych — w akademickim, włoskim języku, podniósł zasługi Narodu Argentyńskiego dla Kościoła Katolickiego, wykazane dobitnie przez uświetnienie niedawno odbyłego się w Buenos Aires Kongresu Eucharystycznego, oraz gościnność i opiekę okazaną nad emigrantem polskim. Wkońcu długo i tak serdecznie przemówił do nas po polsku, że niejedno oko się zarosło, błogość wstąpiła w dusze sarmackie, serca żywiej zabiły porzeczne słowem „sursum corda“ poraz pierwszy zasłyszaniem z ust arcykaptana-patrioty.

Po uroczystem przemówieniu udał się Ksiądz Biskup wraz ze wszystkimi uczestnikami tego pamiętnego wydarzenia do świetlicy parafjalnej przy kościele, gdzie Go powitało pięknym wierszykiem jedno dziewczę polskie, mile szarzą polską przepasane. Redaktor „Orędownika“ odczytał przed J. E. artykuł, w którym przedstawił działalność swego pisma na polu rozwoju życia religijnego i organizacyjnego między wychodźstwem, oraz zasługi jakie oddali ks. ks. Werbiści sprawom duchowym tegoż wychodźstwa. Po nim powstał z miejsca leader t. zw. „unji“, odczytując list pełen skarg i lamentów na masofskich rzekomo urzędników i nauczycieli, których rząd polski przysłał i przysła do Misiones by rozbijali pobożnych, gnębili religje. Na poparcie swych skarg przytoczył radcę Pankiewicza — wcielonego helzebuba piekielnego, Sikorskiego, N. odema i kogoś tam jeszcze — prawdziwych wysłanników i agentów masonerji.

W swej złościwości — czy też zaślepieniu — odczytał skargi na Związek Polski w Misiones, że... się zbyt wspaniale rozwija i że ośmiela się być szczerze katolickim a nie „czerwonakiem“, z jakimby mogli walczyć ci „jedyni“... Nie takiego przemówienia i przyjęcia spodziewał się ze strony „unji“. Wysoki Dostojnik Chrześcijaństwa, nie to życzyli sobie usłyszeć obecni na sali Rodacy, przybyli celem uczczenia radośnie tak zmianieńskiego Gościa. To też ani jeden oklask nie odezwał się po skończeniu tego hafibującego na zawsze „unje“ przemówienia, a J. E. nie podał nawet ręki niefortunnemu prelegentowi do pocałowania...

W odpowiedzi J. E. Ks. Biskup Kubina oświadczył, że przed wyjazdem swym do Argentyny był na audjencji u Pana Prezydenta R. P. rozmawiał również z p. Marszałkiem Raczkiewiczem i jest głęboko przekonany o prawomylności i uczuciach religijnych urzędników polskich. Oświadczył że nie przyjechał tutaj w specjalnej misji politycznej i nie miłuje mu jest słuchanie skarg wyległych w imaginacji osobników, wyraźnie wrogich interesom polskim. Nawoływał do zgody pomiędzy wszystkimi organizacjami bez względu na ich kierunek, gdyż organizacje polskie zawsze są katolickie, zawsze mają za fundament naszą wiarę świętą. A że mają najróżnorodniejsze cele i kierunki — dowodzą o żywotności i bogactwie psychiki polskiej, potędze ducha, zdolnego tworzyć z pożytkiem organizacje oparte na przeróżnych przejawach jakie niesie z sobą życie i postęp. Mówił o potrzebie solidaryzowania się z wysiłkami Marszałka Piłsudskiego w budowaniu mocarstwa Polski, bo wrogowie czczą swoją sposobność uderzenia na nią a cieszą się, gdy nas widzą kłócących się między sobą na obczyźnie, ba, potajemnie popie-

(Dokończenie na str. 9-jej.)

Znacząc epokę...

ORAZ BRONIĄC SWEGO PRESTIŻU, DAWNA I CENIONA

Casa das Sedas

rozpoczęła w dniu 12 listopada
jedną z najsmielszych
wyprzedaży jedwabi

które z powodu wkrótce mającej nastąpić przeprowadzki
zmuszona jest likwidować

Bez rezerwy w cenach, bez wyjątku artykułu, celem definitywnego pozbycia się całego zapasu.

Zadziwiająca niespodzianki w cenach

ODWIEDZCIE

CASA DAS SEDAS

Rua 15 de Novembro 21 - Curityba

Pomiędzy najlepszymi markami piwa wyróżnia się znana

■ ■ ■ TUZIN RS. 14\$000 ■ ■ ■

Oryginalny typ piwa, wyłącznie fabrykowany przez browar „CRUZEIRO“

CURITYBA Telefon 495 i 751.

„Pomba“

List z Polski

Miljardy i miliony

Liczy, wielkie liczby! Niestety czasami trzeba i liczby podać, bo bez nich nie rozumiemy, co to jest budżet państwa. Wiemy dotychczas tyle, że na przyszły rok (od kwietnia 1935) rząd ustalił dochód na miliard 983 milionów złotych, a wydatki na 2 miljardy 132 milj. Łatwiej zawsze ustalić wydatki niż dochody. A i te dochody, na które minister skarbu liczy, choćby w całości wpłynęły, nie pokryją niedoboru. Będzie on dosyć spory, bo wyniesie 149 milionów. Czem się go pokryje? „Rezerwami” w skarbie, może i pożyczką wewnętrzną. Podatki będą podwyższone (od cukru, stemple i bezpośrednie).

Co jednak ciekawe, że kawalerowie osobiście jako tacy nie stracą na tem. Bo po zbadaniu ich położenia okazało się, że z kawalerów nie da się wiele ściągnąć, nawet gdyby jeszcze i opodatkować małżeństwa bezdzietne. Jeżeli więc będzie podatek dochodowy podniesiony, to dotknie on wszystkich.

Przemiana

Donośnem echem odbiła się zwłaszcza we Francji przemiana poselstwa polskiego w Berlinie, a niemieckiego w Warszawie na ambasady. Nieraz pisaliśmy, ale jeszcze raz powtarzamy, że ambasador to jest przedstawiciel nacelnika państwa, króla, prezydenta, a poseł przedstawia rząd. Ambasador ma pierwszeństwo przed posełem. Cowniejsze państwo, które wysła ambasadorów, musi być znaczne. Śmieszne byłoby naprzykład, żeby Kuba albo San Marino wysłały ambasadorów. Polska ma ambasadorów obcych państw: Ameryki, Francji, Włoch, Sowieci, Anglii, Turcji. I nawzajem obce stolicę goszczą naszych ambasadorów. Brak było jednak ambasady niemieckiej w Warszawie, a polskiej w Berlinie. Ten właśnie brak został usunięty.

Co to oznacza? Ano, ni mniej ni więcej, tylko że stosunki Polski z Niemcami doznały dalszej poprawy, no i że Niemcy uważają Polskę bodaj jako mocarstwo. Francuzi węższą coś poza tem, ale niesłusznie. Nasz sojusz woj-

skowy z Francją pozostaje w mocy. Każde państwo jednak powinno się starać o dobre stosunki z sąsiadami. Czy można to Polsce mieć za złe?

Ciekawa rzecz, jak się Francja załatwi ze swoim przesileniem konstytucyjnym. Doumergue, który stoi na czele rządu, nalega na jej „rewizję”. Oczywiście na „rewizję” trzeba zgody. Czyjejsi francuskiego Zgromadzenia Narodowego, czyli senatu i izby poselskiej, zebranych razem. Zgromadzenie rozpatrzyłoby zmiany, któreby rząd im złożył. Jakie one będą? Doumergue domaga się głównie swobody dla prezydenta, a właściwie dla premiera rozwiązania izby polskiej.

Przykry wypadek

Dotychczas, odkąd konstytucja francuska działa, a już jest niemłoda „urodziła” się bowiem w r. 1875, raz tylko izba poselska była rozwiązana. Zdarzyło się to w r. 1877 za prezydenta marszałka Mac-Mahona, tego, co przegrał bitwę pod Sedanem. Mac-Mahon rozwiązał izbę republikańską za zgodą monarchistycznego senatu. Ta właśnie zgoda jest zawsze do rozwiązania izby posłów konieczna. I co się okazało? Izba, która wyszła z nowych wyborów, była jeszcze oporniejsza od dawnej, tak iż Mac-Mahon biedak zrzekł się w r. 1879 godności prezydenta.

I jego następstwa

Odtąd prezydenci już nie proszą senatu o zezwolenie na rozwiązanie izby, lecz wolą zmienić rząd. Dzięki temu izba posłów czuje się panią położenia, a każdy rząd, któremu uchwali nieufność, ustępuje. I izba o tem wie zgóry. Duszo więc do tego, że Francuzi co kilka miesięcy mieli nowy rząd. I z ten, chce się właśnie rozprawić stary Doumergue. Jest on zwolennikiem silniejszego rządu, nie tak silnego jak we Włoszech, czy w Niemczech, ale w każdym razie tak stałego jak w Anglii.

Trzystu starców przeciw jednemu

Tu jednak starzec Doumergue natrafił na opór 300 „starców” z

senatu. Ci się oburzają na obcięcie swych praw. Chcą, aby i nadal rząd mógł rozwiązywać izby z ich zgodą. Oburzenie ich jest tem zrozumielsze, że większość senatorów należy do partii radykalno-socjalistycznej, a w izbie posłów najsilniejszą partją jest ta właśnie Radykałowie zaś są to albo masoni, albo ich najszczerzy przyjaciele. Słowem masoneria francuska nie chce utracić swoich wpływów na rządy. Obawia się — i słusznie — że prezydent czy premier rozwiązujący izbę niższą — zdobędzie sobie uznanie w kraju i siłą rzeczy rozszerzy swoją władzę. A w pewnej chwili ogłosi się „dyktatorem”.

Krzyż ich napawa strachem

Ciężki mieli orzech do zgryzienia radykałowie na swoim walnym zjeździe. Zdawało się początkowo, iż zerwą z rządem Doumergue'a. Ale co potem? Trudno im będzie połączyć z socjalistami, bo ci się już skumali z komuną. A prawica radykałów zwalcza. Co gorsza poza partjami są związki, które domagają się dużych zmian w konstytucji. Związki te są potężne, a wśród nich najgroźniejszy „Krzyż Ognisty”, którego sama nazwa „Krzyż” przyprawia masonów o wściekłość. Zjazd radykałów w końcu uchwalił oddać sprawę konstytucji w ręce swoich ministrów. Ci mają oddziaływać na Doumergue'a, aby nie był pochopny do niemiłej im zmiany konstytucji. No i żeby „Krzyż Ognisty” rozwiązał. A najlepiej, myślą radykały, żeby krzyży wcale nie było, tylko nie wypada im tego mówić otwarcie. Niektórzy bowiem katolicy głosują jeszcze na masonów, nie zdając sobie sprawy, jak ci są szkodliwi dla Kościoła i narodu.

Poznań, 11 listopada 1934.

Cia. Territorial „CAJURU”

LOTY NA SPŁATY OD 125000 NA NAJPIĘKNIEJSZYM PRZEDMIEŚCIU KURTYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI KOLEJOWEJ.

416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

Rowery Dürkopp

Każdy okręt — nowa przesyłka

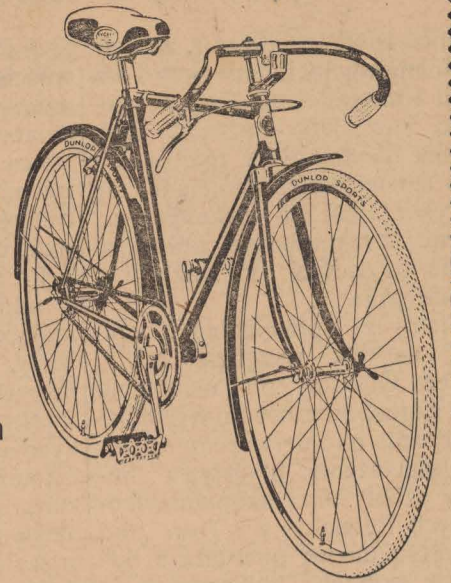
Każda nowa przesyłka — nowy typ

Każdy typ — nowe ceny

Sprzedaj za gotówkę, na raty i odsprzedawcom

João Prosdocimo & Filhos

Rua Barão do Serro Azul 81-85 — Curitiba
Rua 9 de Março 126 — Joinville.

Nowy okres egzaminów

GIMNAZJUM

NOVO ATENEU

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Rodziców, że przyjmuje się kandydatów do składania egzaminów na rok 1934. Także przyjmuje się uczniów i uczennice na wolny 3-ci kurs, który uprawnia do studiów na Uniwersytecie Parańskim. Do tego kursu składanie egzaminów nie jest wymagane. Kursy dzienne i wieczorowe.

Blizsze informacje:

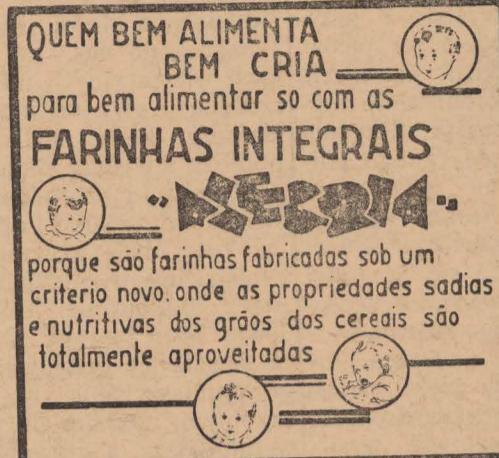
ul. Aquidabam 278
Kurtyba.

Do wynajęcia

Wielki pałac nowoczesnie budowany ze wszystkimi wygodami 20 pokoi przy ul. Comendador Araujo Nr. 1305 właśc. p. Judith A. Guimarães. Wiadomości bliższe ul. Dr. Murici N. 973.

Przyjmuje się

na mieszkanie z utrzymaniem dziewczęta uczęszczające do szkoły.
J. Duszczałowa. R. Prudente de Moraes n. 325.

MACZKA ODŻYWCZA „ALEGRIA”

Zapobiega bólowi brzucha i wszelkim komplikacjom żołądkowym (SPECJALNIE U DZIECI)

Produkt ten powinien być używany przez wszystkie matki, dbające o zdrowie swych dzieci.
Sprzedaż we wszystkich aptekach, składach aptecznych i pierwszorzędnych sklepach spożywczych. 503

Obrączki ślubne, medaliony, zegarki itp. najtaniej kupić można tylko w zakładzie

Relojoaria Progresso

Fraça Tiradentes 246 — KURTYBYA.

Uwaga: Wszelkie naprawy i zamówienia uskutecznia się z gwarancją. MOWI SIĘ PO POLSKU.

— Nie mówże tak szyderczo, Arturze — rzekła z wyrzutem.

— Eh, znam dobrze życie towarzyskie w rezydencji — otrzyma największego tchórzeza w świecie, który chowa się na sosnę, gdy widzi nadbiegającego odyńca.

Ludwika słuchała z zaciekawieniem.

— Na mnie robi Jadwiga wrażenie bardzo nieszczerliwej — rzekła po chwili — zdaje się, że na dwór przybyła tylko na wyraźny rozkaz swego ojca.

— No i widzisz, co pieniądz może — rzekł — córka fabrykanta poszukała sobie hrabiego, a siostra lekarza nadwornego znajdzie sobie nie gorszego męża.

Ludwika cofnęła się.

— Nie wyjdę za mąż. — rzekła stanowczo.

Doktor zaśmiał się szyderczo.

— Tak mówią wszystkie pensyonarki — poczekajmy.

— Nigdy nie wyjdę za mąż, Arturze.

— O, pomówimy o tem, później będziesz mówiła inaczej, przypomnę ci dzisiejsze słowa.

— Przypomnieć możesz ale tylko aby się przekonać, że tak samo myśleć będę jak dziś.

Jej serce jednak było już zajęte.

— A ku komu było?

Ku Frankowi, stangretowi ministra.

Jeszcze nie zdawała sobie dokładnie sprawy ze swoich uczuć, ale uczucie nieokreślone, miłość, budziła się jednak w jej niewinnem sercu.

Ale o tem wszystkim brat jej nie wiedział. Gdyby co przypuszczał, zarazby przeszkodził temu.

A Ludwika? — wiedziała że nie wypadało jej kochać stangreta! Ale nie mogła inaczej.

W postawie tego człowieka było coś tak stanowczego, taka siła woli i duma, że przyciągała wszystkich do siebie jak magnes.

Zauważyła że wszyscy mieli jakiś respekt przed Frankiem.

Nawet żona ministra tytułowała go przez wy.

Tak, zdawało jej się nawet jakby ekscelencja obdarzała swego stangreta jakimiś nadzwyczajnymi względami. Gdy to pierwszy raz zauważyła, doznała jej jakie nowe nieznanne uczucie.

Zazdrość.

Zauważyła teraz, że brat zamyślony stał przy oknie.

Mimowoli poszła w głąb pokoju gdzie stał szkielet.

Nagle zastanowiła się.

Ręka jej przesliznęła się lekko po prawej części głowy szkieletu.

— Arturze.

Lekarz odwrócił się.

Przeraził się, widząc ją przy szkielecie.

— Czego sobie życzysz, droga siostrze?

— Czy ty znowu nowy szkielet kupił? — spytała zdziwiona.

— Co? — dlaczego? — nie — nie — jękał się zakłopotany.

— Arturze, czy nie przypominasz sobie już wcale, jak z tobą przed odjazdem o tem mówiłam. Wtedy miałeś inny szkielet do celów naukowych, przypomnij sobie — na głowie była wypukłość.

Doktor Lorenc zaczął zgręcznie bandażować ramię — No, niebawem się zagoi — pocieszał — kość nienaruszona, żyły całe. A byłeś w grobowcu.

— Naturalnie, wszak straszylem naprzd w zamku. Dwie dziewczyny, które mię widziały, omal że nie poumieraly. Z łatwością też udało mi się zrobić odcisk woskowy. Wnet też miałem i klucz, ale gdym miał już tuż przy drzwiach w trumnie kościotrupa z guzem na czaszce, gdym się już cieszył, że moja misja skończona, wtedy nagle wszystko przepadło.

Doktor zacisnął pięści. Był zrozpaczony i wściekły.

Nie robił jednak wyrzutów numerowi czwartemu.

Wszak zbir robił wszystko, co mógł zrobić, a że radca Stolski stanął wszystkiemu na przeszkodzie — to było nowym dowodem — że nowy wróg przybył.

Podczas gdy doktor opatrywał rany, pacjent opowiadał swe przygody w zamku.

Doktor był ponury i zamyślony.

— No, teraz to dobrze szkielet schowają — odezwał się po chwili, — nie łatwo będzie go wydstać!

Zbir zaśmiał się szelmosko.

— O, znajdzie się już taki, który go i z żelaznej baszty dostanie!

— A któż to taki?

— Numer 1 — dla niego wszystko możliwe.

— Ale ten człowiek nie stoi na moje rozkazy.

Znów się zaśmiał ranny.

— Panie doktorze, ja wiem że ekscelencja spełni każde pańskie życzenie. On panu odda i swój „cień” na usługi!

Doktorowi zabłysła znów nadzieja.

Chciał właśnie dalej pytać, gdy służący znów drzwi otworzył.

Wszedł numer 5.

Jak zwykle i ten pozdrowił doktora niskim ukłonem, następnie spojrzął z podziwem na swego kolegę.

— A toś się ubrał — zawołał — coż ci się stał?

W kilku słowach opowiedział mu ranny swe przygody.

— Panie doktorze — zwrócił się nowoprzybyły do lekarza — przynoszę panu dobrą nowinę!

— Doprawdy?

— A tak, udało mi się odnaleźć kryjówkę adwokata Krausego.

Dr. Lorenc krzyknął z radości, a miał do tego pełne powody. Boć jeszcze przedwczoraj otrzymał list, który mu jasno i dobitnie przypominał zobowiązania. To też ta wiadomość była mu bardzo na rękę.

Zranionemu zbirowi polecił wypocząć na sofie w sąsiednim pokoju, chcąc z nowoprzybyłym dłużej porozmawiać.

Niebawem byli sami.

— Gdzie mieszka Krause — spytał lekarz.

Na przedmieściu, chodzi w przebraniu. Wygląda jak stary człowiek, ale mimo to go poznałem i zauważyłem, jak rozmawiał z jakimś młodym człowiekiem, który zapewne jest owym laborantem z apteki, któregoś mi pan opisywał!

— Ah! — dr. Lorenc krzyknął wściekle. — Nareszcie — słuchaj, obydwaj muszą zginąć!

Z życia Kolonii Polskiej w Vera Guarani (Sede Iguassú)

Dnia 18 listopada b. r. odbyła się inauguracja Domu przy Tow. Marji Konopnickiej. Znajac stonksunki Tow., jego początek, późniejszą działalność i rozwój do dnia dzisiejszego, ośmielam się nakreślić kilka słów okolicznych, sądząc iż nikomu nie ubliżę, a ni nie wywołam niesmaku w świetle prawdy.

Wiemy ze sprawozdań i opisyw, że jak wszędzie tak i w Vera Guarani po osiedleniu się i zagospodarowaniu wychodźcy odczuli na pierwszym miejscu brak szkoły. Inicjatywa budowy szkoły oraz skupienia okolicznych Polaków w Tow. pod powyższą nazwą powstała z odczucia potrzeb kulturalnych i moralnych dla siebie i młodego pokolenia, któremu trzeba było zapewnić jakie takie wykształcenie w języku ojczystym i przywiązanie do narodowości ojców.

Wielu nikt się nie mógł zdobyć, nam się nie dziwić, lecz przedstawiciele. a był temat. Wczorzym przy szalenie wypełnionej sali wystawiono dwie sztuczki teatralne świetnie odegrane, pierwsza w języku brazylijskim, druga w polskim, szczególnie druga była przyjęta przez publiczność z prawdziwym entuzjazmem. W miłej atmosferze zabawa tańczona przeciągnęła się do rana.

Kończąc zaznaczam, że do urozmaicenia uroczystości w dużej mierze przyczyniła się orkiestra z Rio Claro, nie żałując trudów podróży i biorąc bezinteresowny udział w inauguracji. Cześć zgranej gromadzie! Jan Sawczuk Vera Guarany Ln. 4-ta.

nowicie: „Niemiec wykradł pamięć i „Legjonista Polski,“ które wypadły nadzwyczaj dobrze. Na wyróżnienie w grze zasługują 2 córki p. Józefa Kawalkiewicza prezesa Junaka i również 2 córki p. Kosińskiego skarbnika Junaka. W uroczystości brało udział około 350 osób.

W niedzielę dnia 11-go listopada b. r. Towarzystwo „Wolność“ łącznie z Oddziałem Junaka Nr. 8 w Iraty urządziło obchód z okazji 16-letniej rocznicy Niepodległości Polski. Na powyższą uroczystość zjechali licznie Junacy z Antonio Rebouças, z Rio Azul, z Alto da Serra i z innych miejscowości. Również przybył delegat Naczelnej Rady Junackiej p. Dobrzański.

Na 5 kiwnął głową tak obojętnie. jakby mu doktor był kazał zdusić dwie muchy. — No, to łatwo nie pójdzie — zauważył. — Stary lis mieszka teraz przy rodzinie, od której wynajął pokój. A ponieważ gospodarz jest rzemieślnikiem — który robi w domu, więc Kraus nigdy sam nie zostaje.

— Arturze, — rzekła drżącym głosem — co to są za ludzie, których oblicze napelnia mię niewypowiedzianą trwogą. Artur przymuszał się do śmiechu. — Kogo masz na myśli, kochana siostrzo? — Tego człowieka, który właśnie opuścił pokój i owego ranionego, który przed chwilą leżał na sofie.

JUŻ NADESZŁA WŁAŚCIWA CHWILA. Nadeszła godzina właściwa do wypowiedzenia walki mrowkom, gdyż zbliża się moment t. zw. „lotu weselnego“. Zastakowane w tej chwili mrowisk równa się milionom mrowek. Ić lub tanajura, zastakowane w swych galeriach przez gaz dwusiarczku węgla (sulphureto de carbono), nie wylecą już obrzymim rojem, aby zagrażać naszym nasiewom.

120\$000!! Polacy! Za tę cenę możecie dostać obywatelstwo brazylijskie (Naturalização) skoro udacie się natychmiast do MIĘDZYNARODOWEGO BIURA INFORMACYJNEGO (Es-criptorio Internacional—Juridico e Commercial) przy ulicy Dr. Muricy, 449 w Kurytybie.

KOMUNIKAT MIESIĘCZNY WYDZIAŁU PRASOWEGO C. Z. P.

II. Zjazd Polaków z zagranicy KOMISJA GOSPODARCZA

REFERAT B. RZEPECKI — Sekretarz generalny Tow. Popierania Wytworczosci Krajowej.

Przemiany życia gospodarczego w Odrodzonej Polsce (Ciąg dalszy)

Wykazała znaczny rozwój wytwórczość barwników. Przed wojną niewielkie stosunkowo fabryki wytwarzały proste barwniki, głównie dla zaspokojenia przemysłu włókienniczego w Łodzi.

Przed laty na rynku wewnętrznym panowały wyroby farmaceutyczne oraz specyfiki lecznicze pochodzenia zagranicznego, a przedewszystkiem niemieckiego.

Specjalnie należy podnieść powstanie przemysłu gumowego, który stał się jednym z najważniejszych działów wytwórczości.

Przemysł gumowy wytwarza wszystkie produkty dla celów technicznych, chirurgicznych, kalosze i inne obuwie gumowe, ostatnio została uruchomiona produkcja detek i opon samochodowych.

Rozwój wykazują wszystkie pozostałe działy wytwórczości. Dzięki konsekwentnej polityce Rządu zaszły ostatnio zasadnicze zmiany w przemyśle tłuszczowym — spadek przywozu olei i tuszczy na korzyść przywozu surowców, nasion oleistych, przerabianych w kraju.

W dziale farb i lakierów ma miejsce stałe rozszerzenie zakresu produkcji na gatunki lakierów dotychczas niewyrobianych, produkcja opiera się na półfabrykatkach wytwarzanych w kraju.

smetycznym obserwujemy również podobną tendencję — zmniejszenie zbędnego przywozu wobec rozwoju wytwórczości krajowej, która poza tem pewną część produkcji eksportuje.

Przemysł mineralny.

W dziale hutnictwa szkła przed wojną rozwinięta była produkcja szkła gatunków surowych, które w wielkich ilościach wywoziliśmy, a droższe wyroby oraz lepsze gatunki szkła sprowadzaliśmy z zagranicy.

Obecnie w zakresie t. zw. szkła kryształowego w coraz większym stopniu pokrywają zapotrzebowanie wytwórnice krajowe, które skutecznie walczą z kryształami zagranicznymi, a w pierwszej mierze z czeskiemi, belgijskiemi i niemieckimi.

Z pozostałych działów przemysłu mineralnego podkreślić należy znakomity rozwój wyrobów ogniotrwałych, a przede wszystkim cegły i wyrobów szamotowych, w czem zupełnie u niezależnieliśmy się od zagranicy.

— porcelany elektrotechnicznej. Pod względem jakości wyroby porcelanowe i fajansowe całkowicie zawojuje rynek wewnętrzny i skutecznie mogą walczyć, jeśli chodzi o formę i artystyczne wykonanie z wyrobami zagranicznymi.

Przemysł włókienniczy.

Najpoważniejszy dział przemysłu krajowego; w wielkim i średnim przemyśle liczba pracujących wynosiła w okresie dobrej koniunktury (w 1928 r.) około 200 tysięcy ludzi. Wartość produkcji włókienniczej w 1924 r. oceniono na 2 1/2 miljarda złotych, co reprezentuje prawie 9% ogólnej produkcji narodowej.

Lecz obecnie inny mamy przemysł. Niema rynku rosyjskiego, który pochłaniał prawie 75% produkcji, a przemysł musiał się dostosować do wymagań ludności innych dzielnic Polski, przyzwyczajonych do używania lepszych gatunków tkanin, musiał pracować na rynek wewnętrzny, w związku z tem została rozszerzona wytwórczość cienkich, szlachetniejszych gatunków tkanin np. batysty, opale, popeliny, koszulowe zefiry, sarpy, nie wyłączając najszlachetniejszych gatunków t. zw. liberty, etaminy, mukliny i t. p.

(Ciąg dalszy nastąpi)

WIADOMOŚCI ROLNICZE

O UŻYTKOWANIU SOI

(Tłumaczenie z tygodnika „La Hacienda“)

(Ciąg dalszy)

W innej stacji doświadczalnej (w Ohio) poczyniono różne próby w celu zbadania wartości ziarna z soi surowego i gotowanego, a także masy z tych ziarn w porównaniu do mąki z odpadków z rzeźni jako dodatków do kukurydzy w tuczeniu wieprzów; stwierdzono że porcje kukurydzy z mąką z odpadków z rzeźni dały trochę lepszy rezultat niż porcje surowych ziaren soi bez kukurydzy.

Lecz obecnie inny mamy przemysł. Niema rynku rosyjskiego, który pochłaniał prawie 75% produkcji, a przemysł musiał się dostosować do wymagań ludności innych dzielnic Polski, przyzwyczajonych do używania lepszych gatunków tkanin, musiał pracować na rynek wewnętrzny, w związku z tem została rozszerzona wytwórczość cienkich, szlachetniejszych gatunków tkanin np. batysty, opale, popeliny, koszulowe zefiry, sarpy, nie wyłączając najszlachetniejszych gatunków t. zw. liberty, etaminy, mukliny i t. p.

Karmienie bydła mlecznego

Porównując wartość względną zmieszanych ziaren soi i mąki z masy z pestek bawełnianych, rolnicza stacja doświadczalna w Tennessee stwierdziła, że wartość obu produktów jest jednakowa. Inna stacja doświadczalna w South Dakota znalazła, że zmieszane ziarno soi przewyższa o 17,7 procent mąkę z lnu w wartości dla wytworzenia substancji tłustych,

a jest o 19,9 procent odpowiedniejszą do wytwarzania mleka. Stwierdzono również, że ziarna z soi są dla bydła tak smaczne, jak mąka z masy lnianej, wywołują, taki sam rezultat fizjologiczny, a w nawet w mniejszym stopniu nie wpływają ujemnie na smak mleka. Zmieszane ziarna soi nie wpływają w sposób widoczny na konsystencję masła, chyba że porcje dawane były zawierają więcej niż pięćdziesiąt procent soi.

Na innej stacji doświadczalnej północno-amerykańskiej (Missipi) ze zmieszanych ziaren soi wytworzyło się o 3,64 procent mniej mleka a o 11,65 procent więcej substancji tłustych niż z jednokowej ilości mąki z masy z pestek bawełnianych. Znalezione także, że zmieszane ziarna soi są o wiele odporniejsze od tej ostatniej substancji do wytwarzania mleka i masła. W wielu innych stacjach doświadczalnych otrzymano równe lub podobne rezultaty.

Karmienie bydła owcowatego

Stacja doświadczalna w Wisconsin informuje, że owce z gromady karmionej ziarnem soi utyliły bardziej i dały więcej wełny niż te które były karmione owsem. Powyższe doświadczenia dowodzą, że soja jest ekonomicznym dodatkiem do kukurydzy w karmieniu bydła owcowatego. W innej stacji (Ohio) stwierdzono, że w pasieniu baranów zmieszane ziarno soi może zastąpić ciasto z nasion lnianych w charakterze skoncentrowanego pokarmu proteiny w sposobie karmienia składającym się z kukurydzy, siarna z lucerny i kukurydzy. Biorąc pod uwagę końcowy wygląd baranów stwierdzono że nasiona soi zmieszane grubo są z punktu widzenia ekonomicznego odpowiedniejsze (Ciąg dalszy na str. 9)

Druzgocąca realność, nie jest to likwidacja, lecz zwyczajna sposobność, którą CASA DO POVO

PRACA CEL. ENÉAS, 129, TEL. 321

Ofertuje swej Szanownej Klienteli, w przeddzień świął. Poniżej przytoczona lista naszych cen z pewnością wszystkich zadziwi!

PIÓTNA I PERKALIKI

Table with 2 columns: Description of fabrics and their prices. Includes items like 'Piótno surowe Aviação', 'Piótno surowe Indio', etc.

KAPY I RĘCZNIKI

Table with 2 columns: Description of caps and handkerchiefs and their prices. Includes items like 'Kapy ciemne z frendlami', 'Ręczniki do twarzy', etc.

Perkale, perkalki, wuale etaminy — kolory trwałe

Table with 2 columns: Description of durable fabrics and their prices. Includes items like 'Perkal kwiecisty i fantazyjny', 'Perkal kwiecisty i fantazyjny szeroki', etc.

Linon, len, opalina, kreton i trykolina

Table with 2 columns: Description of linon, len, opalina, kreton, and trykolina and their prices. Includes items like 'Linon gruby, ładne kolory', 'Linon mieszane', etc.

Table with 2 columns: Description of various fabrics and their prices. Includes items like 'Opaline nakrapiana, kolory stałe', 'Opaline Cambraia na wyprawy', etc.

Kratka, zefir, drelichy, kaszmiry — olbrzymi wybór

Table with 2 columns: Description of various fabrics and their prices. Includes items like 'Kratka Paulistańska obcisła, metr', 'Kratka ciemna szeroka, metr', etc.

ROŻNE TKANINY

Table with 2 columns: Description of various fabrics and their prices. Includes items like 'Luisine w kolorach, metr', 'Luisine szerokie i najlepsze, metr', etc.

JEDWABIE

Table with 2 columns: Description of various silks and their prices. Includes items like 'Changai, wszelkie kolory, metr', 'Changai kwiecisty i kropkowany', etc.

Table with 2 columns: Description of hats and parasols and their prices. Includes items like 'Filó jedwabne na welony szer. 2,50', 'KAPELUSZE, CZAPKI, PARASOLKI', etc.

Chusteczki, pończochy, podwiązki, guma

Table with 2 columns: Description of various items and their prices. Includes items like 'Pończochy bawełniane dla mężczyzn, para', 'Pończochy bawełniane dla chłopców', etc.

BIELIŻNA GOTOWA

Table with 2 columns: Description of ready-made white goods and their prices. Includes items like 'Spodnie drelchowe dla robotników, każde', 'Koszule zefirowe dla robotników', etc.

PERFUMERJA I DROBIĄZGI

Table with 2 columns: Description of perfumes and cosmetics and their prices. Includes items like 'Puder „Diz me que sim“, pudełko małe', 'Puder „Diz me que sim“, pudełko duże', etc.

BIURO ADWOKATA
Dr. Milton Vianna
Av. João Pessoa
Sala 105. KURYTYBA.

Sprzedają się teren rogowy, mierzący na ul. Carlos de Carvalho 32 m., na Presidente Taunay 26 m. Wiadomości przy ul. Presidente Taunay nr. 444.

Gimnazjum „Iguassú“

(Fiskalizowane przez rząd federalny)

Fraç Rui Barbosa

EGZAMINY WSTĘPNE

Przyjmuje się kandydatów do egzaminów na pierwszy rok kursu gimnazjalnego. Egzaminy do jakiegokolwiek bądź klasy odbywają się w gimnazjum „Iguassú“ pod kontrolą delegata ministerstwa oświaty.

Oprócz zwykłego kursu gimnazjalnego który jest prowadzony przez profesorów specjalistów jest utrzymywany specjalny dział wykładów dla uczniów mających pewne braki.

Początek wykładu 3 stycznia 1934.

KURS ELEMENTARNY

Powiększwszy ostatnio gmach gimnazjum dyrekcja zorganizowała wzorowy kurs elementarny pod kierownictwem fachowych sił, po ukończeniu którego uczniowie uzyskują promocję do 1-jej klasy właściwego gimnazjum. Początek wykładów 7 stycznia 1934.

UWAGA: SPECJALNE INSTALACJE DLA UCZNIÓW OBOJGA PŁCI.

Baczność!

Wszystko po cenach znizowanych
Książki do nabożeństwa—wielki wybór co dopiero nadszedł z Europy—Obrazy religijne, figurki kościelne, kropiclniki, lichterze i wszelkie inne towary dewocjonalne—Wszystkie przybory szkolne. Drukarnia i introligatornia. — Fabryka pieczętek gumowych i metalowych.

C. E. SCHULZ & Cia
RUA BARÃO DO SERRO AZUL 66-72
CURITYBA PARANA

UŻYWANY

oficjalnie w wojsku

ELIXIR „914“

Po kilku dniach życia tego lekarstwa zauważyć można:

- 1)—Krew czysta, wolną od wszelkich nieczystości i dobrego stanu zdrowia.
- 2)—Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
- 3)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
- 4)—Zniknięcie objawów syfilisy i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
- 5)—Żołądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilitycznych.

Dr. Ludwik Wolski

ADWOKAT
UNIÃO DA VICTORIA — Parana

Sanguel! Sanguel! Sanguel!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:

- 1) Ogólne spótgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
- 2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
- 3) Zwalcza radykalnie przynębieńnię nerwowe i podnieca chęć do życia.
- 4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
- 5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
- 6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciążkę krwi.

Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.

Kalcium rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcium i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek kowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

MALA REAL INGLEZA

Sprzedają się szycarkty 3-jej klasy do Europy, jak: do POLSKI, ŁÓDZKI, IRLANDZKI, CZECHOSŁOWACKI, JUGOSŁAWI, AUSTRJI, RUMUNJI, BESARABI etc.

DATY ODJAZDU OKREŃTÓW

ZE SANTOS

DO MONTEVIDEO I BUENOS AIRES

ZE SANTOS DO EUROPY

H. PRINCESS	27	listopada	H. CHIEFTAIN	3	grudnia
H. BRIGADE	11	grudnia	H. PRINCESS	17	grudnia
ASTURIAS	19	grudnia	ASTURIAS	29	grudnia
H. PATRIOT	25	grudnia	H. BRIGADE	31	grudnia
H. MONARCH	8	stycznia	H. PATRIOT	14	stycznia
ALMANZORA	15	stycznia	ALMANZORA	26	stycznia
			H. MONARCH	28	stycznia

CIA. MARTE

Rua 15 de Novembro 257-261 — Kurytyba.
CAIXA POSTAL, 220 — TELEFON 451.

AIR FRANCE CORREIO AEREO

POCZTA POWIETRZNA FRANCUSKA

Przewozi listy, małe przesyłki i pasażerów.

Odloty z Kurytyby:

WE CZWARTKI: na południe do Porto Alegre, Pelotas, Rio Grande, Montevideo, B. Aires, Chile i Peru. W PIĄTKI: na północ aż do Natal, do Europy i do Polski.

PRZEDSTAWICIEL
THEOPHILO G. VIDAL
Rua Barão do Rio Branco nr. 195-209
KURYTYBA
Mówi się po polsku.

BÓL

Jedynym środkiem dla uśmierzania go jest

UŻYCIE

BALSAMU
STA. HELENA

Café Gury

PALENIE I MIELENIE KAWY

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA“.

Rua Comendador Araujo Numer, 107

Curityba Parana

Dr. Sylvino P. de Araujo.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną, KOBIECI nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-3 godzinach.

KOBIECI nie straci życia z powodu porodu. KOBIECI, nie będzie już tak cierpiała, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez bólesci. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIECI, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie perjodu, wycieki, białe upływy, niedostateczność u dziewcząt. Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitania) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Fabryka cukierków AURORA

Józefa Kuli

Wyrabia cukierki i karmelki w najlepszych gatunkach i we wszelkich odmianach, zawijane w papier (balas).

Ul. Martim Affonso, 555 Curityba — Parana — Brasil. TELEFON Nr 12-70

Casa de Saude SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA CUYITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena. Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena.—Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specialność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wlecz.

List, który zawiera prawdziwy skarb

(W PORTO ALEGRE R. GR. DO SUL)

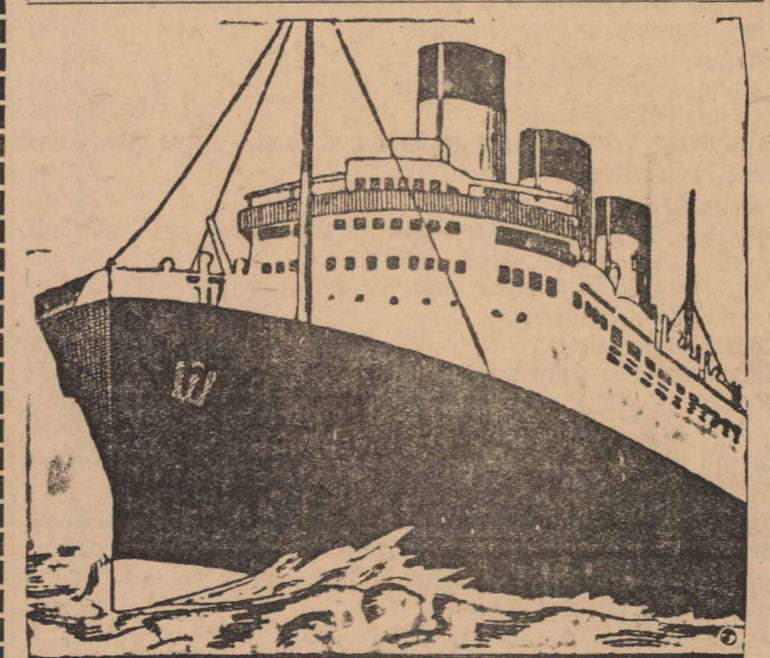
Pan P. Silveira, poważny funkcjonariusz oddziału rachunkowości w biurze kolejowym w Rio Gr. do Sul, mieszkający przy ul. General Lima e Silva 549, mówi: „Czuję się w miłym obowiązku zakomunikowania Sz. Panu, iż POMADA MINANCORA jest jedyną, która triumfuje w obecnych czasach w leczeniu WRZODÓW etc., gdyż żadna inna dotychczas jej nie doścignęła, czego najlepiej dowodzą moje próby osobiste. Cierpiałem przed 5 laty na wrzody na nodze i nie mogłem znaleźć na to skutecznego lekarstwa przez cały rok. Ostatecznie postanowiłem spróbować jeszcze POMADY MINANCORA i nie zawiodłem się, gdyż w przeciągu 3 dni (TRZECH DNI!!!) rany, jakby na zaklęcie, zaszły, pozostawiając zaledwie blizny, które mogą służyć jako dowód tego, co wyżej powiedziałem. Macie we mnie gorącego propagatora świetnej pomady MIOANCORA, która nigdy nie zawodzi. Wielu osobom, cierpiącym na różne rany i wrzody, doradziłem użyć niezłomnie POMADY MINANCORA, za co już po paru dniach odbierałem szczerze podziękowania, które składam w pańskie ręce. Nie sa to słowa pochlebstwa, jak się czasem zdarza, lecz prawdziwe i szczerze, stanowiące owość mej wdzięczności, wyrażenie której uważam za nieodzowne, jakkolwiek spóźnione. Niedawno pewna pani, która sunek miał GŁOWĘ POKRYTĄ WRZODAMI, skarżyła się, że lekarz przepisał na to zaszytki, z których każdy kosztuje 18\$. Doradziłem jej użycie pomady MINANCORA i po upływie tygodnia owa pani przysłała mi podziękować za dobrą radę, dzięki której po nieznacznym wydatku 3\$ za jeno pudełko tej prawdziwej królowej pomad, „MINANCORA“, dziecko zostało wyleczone. Wobec tego wnoszę Panu tak poważnego wyznalazku i łączę ponownie wyrazy podziękowania aa doznane wyleczenia. (—) P. SILVEIRA.

MIŁOSIERDZIE JEST WIELKĄ CNOTĄ. BĄDŹ MIŁOSIERNYM: ZALĘCĄJ POMADĘ MINANCORA POTRZEBUJĄCYM. NIGDY NIE ISTNIAŁA PODOBNA NA ŚWIECIE. UMIEŚCIC NINIEJSZE W TAKIM MIEJSCU, ABY WSZYSTCY MOGLI CZYTAĆ, A SPECYJNIE DOBRZY UCZYNEK.

Sprzedza w całej Brazylii. Drogerja Hess w Rio, Rua 7 de Setembro 61 posiada na składzie wszystkie produkty „MINANCORA“.

Polsko-francuskie linie okrętowe CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami które są najlepsze pod każdym względem

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Paragu

THEOPHILO G. VIDAL
Rua Barão do Rio Branco, 195-209 — CURITYBA.

Casa São José RIO NEGRO

H. SCHOBENHAUS-ORTMANN
FIGURY wszystkich Świętych różnej wielkości. OLTARZE, amiony, chrzcielnice. DEWOCJONALJA: Różańce medaljony, krucyfiksy, obrazki, pamiątki kom. i t. d. KSIĄŻECZKI w języku brazylijskim i polskim.

„CRUZEIRO“ i „SURPRESA“

Jedynie maki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie

MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTRBIE:

Lattes & Cia

Caixa postal, 325 Telefon 7-2-2
PRAÇA ZACHARIAS, 5 — CURITYBA

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI

DLA POŁUDNIOWEJ AMERRKI
Kapitał fr. 100.000.000.00
Rezerwa „ 139.000.000.00

Centrala PARYŻ (Ruē Halewy 12)

FILJE W BRAZYLII: S. Paulo—Rio de Janeiro—Santos — Curityba — Porto Alegre—Recife—Rio Grande—Bahia.

AGENCJE: Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espirito Santo do Pinhal, Jahú Mocóco, Ourinhos, Paranaçu, Ponta Grossa, Riciário Preto, Rio Preto, S. Carlos, S. José do Rio Parado, S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.
CHILE: Santiago — Valparaiso.
COLOMBJA: Barranquilla — Bogota.
URUGUAY: Montevideo.

Bank Francusko-Włoski dla Południowej Ameryki
skutkiem ostatnio wydanych przez Kontrolę Bankową zarządzeń, może operować zagranicznymi papierami wartościowymi każdego rodzaju monet i każdej wysokości, z wyjątkiem jedynie urugwajskich pezów w złocie, gdyż ta moneta podlega jeszcze w Urugwaju pewnym ograniczeniom. Jest upoważniony do wystawiania czeków lub poleceń płatności listownie i telegraficznie—w każdej wysokości, w każdej monecie i na każdy rynek zagranicą.

Bank Francusko-Włoski dla Południowej Ameryki
przyjmuje depozyty dyspozycyjne á vista, z wypowiedzeniem lub na stałe, płatność dobre procenta.
Bank prosi swą Szan Klienciele o informowanie się o każdej operacji bankowej—adresując zapytania wprost do filji w Kurytybie (Sucursal em Curityba — Rua 15 de Novembro 316), albo pod adresem jego agencji w Ponta Grossa i Paranaçu.

Hotel Polski HOTEL MARTINS)

Marcina Jarugi
Curityba ULICA RIACHUELO 114 Parana

Vis á vis Pałacu Muncyjalnego róg placu Dr. Generoso Marques
Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny „HOTEMAR“.

Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. CENY PRZYSTĘPNE. SALON NA PRÓBY I WZORY.

FABRYKA OBUWIA ATAB

MIGUEL S. ATAB
Travessa Oliveira Bello, Nr. 17 — CURITYBA PARANA

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się! Wielki wybór nowych kapeluszy.

J. E. Ks. Biskup T. Kubina w Misiones

finansowo źródło i maklerów... Ks. Biskup pobłogosławił i przy-

stapiono do spożycia obiadu... Po obiedzie przybył J. E. Ks.

P. niniejszem wyjaśnia: 1. Komunikat Konsulatu Generalnego R. P. umieszczony obecnie w prasie polskiej...

W KOLONJI UNIDA CORPUS

Także i nasza kolonia miała zaszczyt gości Wysokiego Dostojnika Kościoła i drogiego Gościa z Polski.

W przemówieniu swem J. E. wyraził swe zadowolenie z naszej pracy i z tego, że to właśnie nam, Polakom...

LEKARZ - DENTYSTA

JANINA FURMANIAK SCHMIDTINGER

Wykonywa wszystkie prace dentystyczne: leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu...

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem zawiadamiamy wszystkich kolonistów Polaków, iż dnia 9 grudnia (niedziela) o godz. 10 przed pot. obędzie się w domu Tow. Pol. w Canoïnas II. Ogólny Zjazd Rol. Pol. munic. Canoïnas.

LEKARZE

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach berlińskich Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro.

DR. BRASIL VIANNA

LEKARZ CHIRURG Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires.

DR. CARLOS MOREIRA

Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła.

SPECJALISTA W CHOROBYCH DZIECIĘCYCH

Dr. Homero Braga

LEKARZ W SZPITALU DLA DZIECI Porady od 4 do 6 NAD APTĘKĄ MINERWA

Choroby kobiece

DR. ARMANDO PETRELLI

Dyrektor kliniki Fakultetu Medycznego Porady nad Apteką Tiradentes. Telefon 1084 Rezyd. ul 15 de Novembro 1552 Telefon 1465

PIJGIE SZOPS Z ATLANTYKI, BRACIA MILI, TO I BĘDZIE ZGODA JEDNOŚĆ, OD TEJ CHWILI.

Zjazd ten jest bardzo ważny, gdyż na nim musi zapasie ostateczna uchwała otwarcia od 1-go stycznia naszej kooperatywy rolniczej w Canoïnas.

O użytkowaniu soi

niejsze niż nasiona używane a w całości, chociaż się dotyczą koszt zmielenia, liczony w wysokości 10 centawów na 1 funt.

Matrymonialne

Osoba nie posiadająca większych funduszy, szuka na tej drodze przyjaciela życia w starszym wieku.

Dominik Kurecki

zawiadamia klientelę, iż pracuje nadal w fachu krawieckim, przy ulicy Dr. Muricy Nr. 461, wykonując garnitury sukienne, poczynając od 120\$000. ROBOTĄ GWARANTOWANA.

ARTYKUŁY NA LĄTO

Otrzymaliśmy Kaszmiry i Drellechy z lnu krajowego i zagranicznego po cenach bezkonkurencyjnych.

AO MUNDO DAS CASEMIRAS

Ul. 15 de Novembro 129 Posiadamy wielki wybór resztek.

MIGUEL MATISKEI J. GELBERT

PRZYSIĘGŁY TŁUMACZ PUBLICZNY SŁUCHACZ PRAW BIURO: ul. Barão do Rio Branco 562 - KURYTYBA. Tłumaczy się na język portugalski pisma sporządzone w jakimkolwiek języku...

Produkty niezrównane Dostawa do domu

Casa Substancia TH. RUI SPRENGER MIEŁBASY, SZYKNI, SMALEC, WYROBY MASARSKIE WOGOLE, SERW, MASŁO I KONSERWY Rua Monsenhor Celso, 47. - Tel. 1623. - Cx. postal. 328. CENTR REALINE SZYBKĄ I GRZECZNA OBSŁUGA. 39-pr.

DRZEWO WAPNO CEMENT RUBY GLINIANE DACHÓWKI ŻELASTWO SZKŁO GWOŹDZIE

Płyty i żelazto kuchenne i wogóle wszelki materiał konstrukcyjny. MACEDO & CIA. Wielki depozyt materiałów do konstrukcji Rua João Negrão 621 CURITIBA - PARANA' Caixa Postal, 387 - Telefon 896 Eksporterzy wapna znanej marki „GLOBO”

UBRANIA

nowe jak i używane, nabyć można jak najtaniej w składzie brań oraz galanterji na ulicy BARÃO DO RIO BRANCO Nr. 329 obok Pałacu Prezydenta. - MÓWI SIĘ PO POLSKU Curityba - Parauá.

ARMAZEM E PADARIA „S. FRANCISCO”

DE JOSÉ NICOLAU ABAGE Artykuły spożywcze pierwszej jakości. Wina, konserwy i t. p. Piekarnia elektryczna, zaopatrzona w najnowsze środki techniczne, - Czystość (gwarantowana. Kompetentni piekarze wykluczają możliwość jakiegokolwiek konkurencji z produktami „Abage”. Ul. Saldanha Murinho Nr. 1234. - Tel. 89. CURITYBA - PARANA

KOLONIŚCI!

Nie zapominajcie, że ubrania nowe jak i używane, najtaniej nabyć można tylko w znanym sklepie TINTURARIA ROMANIA Ul. Cruz Machado, (pomiędzy Dr. Muricy i Praça Tiradentes) Filja: „NOVO MUNDO” Ul. Barão do Rio Branco 364. MÓWI SIĘ PO POLSKU.

Elektroterapia

Leczenie przy pomocy elektryczności, dżartermja, radiologia, promienie infra czerwone, fioletowe o wysokim napięciu. M. TECH. PROF. EDMUNDO ROMANELLI Pod dyrekcją Dr. Carlos Mafrá Pedrosa RUA 15 DE NOVEMBRO, 39 - (nad sklepem) Szybkie leczenie za pomocą nowoczesnych aparatów nast. chorób: Astmy, Bronchitu chronicznego rozdzęcia żył, wątroby i jej komplikacji, zapalenia opony pęcherzowej, paraliżu, reumatyzmu chronicznego, wycieków moczu, raka i wrzodów rakowych, niemożności seksualnej i innych. Choroby kobiece: Zapalenie macicy, jajników, upławy, rak macicy - leczenie nowoczesnym sposobem, szybko i bez bólu. Rzerzączka i jej komplikacji - leczenie nowoczesnym sposobem, w kilkun dniach, bez bólu, z nadzwyczajnym i zadziwiającym skutkiem. Hemoroidy: Leczenie szybko, bez bólu i operacji, podług najnowszego sposobu. GODZINY PRZYJĘĆ: On 8 do 12 i od 14 do 18 godz. Konsultorium: Rua 15 de Novembro, sobre loja 39 - Telef. 407 - CURITYBA

DENTYŚCI

KLINIKA DENTYSTYCZNA Jacka Dromlewicza

Wprawia zęby sztuczne z podniebieniem i bez, w złocie i kancuzku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. RUA MONSINHOR CELSO 148 (1pięć) (Daw. 1-o de Março) CURITYBA

Marja Kryńska Lekarz-dentysta

Choroby kobiet i klinika ogólna Przyjmuje w czwartek od 1-3 piątek od 9-11 i od 1-3 Apteka Stefeld ul. Com. Araujo.

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA

Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach. Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18 Rua Aquidaban 1985 Róg ul. Brigadeiro Franco Kurytyba - Parana

Ofiary dla biednych rodaków

Wielu wśród nas znajduje się rodaków w kraciowej biedzie i nędzy, wiele jest też sierot, wdów, starców i kalek, którzy codziennie zgłaszają się do Wydziału Opieki Społecznej C. Z. P. o wsparcia, zapomogi, o znalezienie im sposobu do dalszego życia.

KOMUNIKAT Biura Głównego C. Z. P. w sprawie pożyczki z r. 1920

W związku z korespondencją jaka wpływa do Biura Gł. C. Z. P. o informację w sprawie przeliczenia obligacji pożyczkowych Polskiej Państwowej Pożyczki z roku 1920, Biuro Główne C. Z.

Przez

Przez... (Fragmenty tekstu z kolumny lewej)

Przez

Przez... (Fragmenty tekstu z kolumny lewej)

Przez

Przez... (Fragmenty tekstu z kolumny lewej)

Przez

Przez... (Fragmenty tekstu z kolumny lewej)

„Gazeta Polska w Brazylii” wychodzić będzie od 1-go stycznia 1935 roku 2 razy w tygodniu w objętości 12-tych stron, Cena pozostanie ta sama. Prenumerata roczna tylko 14\$000. Kto nadesłanie zaraz prenumeratę za rok następny, będzie otrzymywał Gazetę do końca 1935 roku

CENY OGŁOSZEN
 Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7 stronie za centymetr jednolamowy 2\$000
 Na drugiej stronie „ ” 3\$000
 Na 10 stronie „ ” 4\$000
 Ca pierwszej stronie „ ” 5\$000
 Na 3-cia i 10-a strona za jeden raz 300\$000
Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

**Kalendarz „Gazety Polskiej”
 NA ROK 1935**
 do nabycia u wszystkich naszych agentów za 2\$000

CENY OGŁOSZEŃ
 Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5 razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent taniej.

OBUWIE
 dla mężczyzn i chłopców
 gwarantuje się za trwałość
PO CENACH NAJNIŻSZYCH
Chapelaria Venus
 Rua 15 de Novembro
 Róg Dr. Muricy

Companhia Agricola Brasileira S. A.
Spółka Akcyjna dla rozwoju produkcji rolniczej — S. PAULO
 KAPITAŁ ZAKŁADOWY 400.000\$000, CAŁKOWICIE WPŁACONY, ZOSTAŁ PODWYŻSZONY UCHWAŁĄ WALNEGO ZEBRANIA AKCJONARZUSZÓW, W DNIU 5 STYCZNIA 1933 R. DO KWOTY 2.000.000\$000 (DWUCH MILJONÓW MILREJSÓW).
COMPANHIA AGRICOLA BRASILEIRA S. A. jest potężną organizacją krajową, która postawiła sobie za zadanie podniesienie rolnictwa przez udostępnianie pomocy technicznych, zorganizowanie handlu produktami rolniczymi i uprzemysławianie gospodarstwa rolnego.
Nabywanie akcji COMPANHIA AGRICOLA BRASILEIRA S. A. jest najlepszą lokatą kapitału, gdyż każdy akcjonariusz uczestniczy — zgodnie ze statutami Spółki — w 80% zysków firmy. Cena akcji wynosi obecnie tylko 50\$000 i może być spłacona w 5 ratach miesięcznych po 10\$000. Cena giełdowa akcji stale wzrasta.
 Program i statut COMPANHIA AGRICOLA BRASILEIRA S. A. w tłumaczeniu polskim zostanie na każde życzenie bezpłatnie dostarczony przez WYŁĄCZNĄ AGENCJĘ NA PARANĘ, w Kurytybie Av. Dr. Vicente Machado 218.

**Ostatnie wiadomości
 Polska**

Kurjer Poranny w Warszawie, najpoważniejsze pismo rządowe, komentuje memoriał Paku Wschodniego wreczony w tych dniach ministrowi Beckowi, pisząc: Szkoda, że rząd polski dowiedział się o treści Paku Wschodniego w nowym wydaniu na samym ostatku, nie przyczyni się to do lepszych stosunków polsko-francuskich. W ostatnich miesiącach prasa francuska bardzo ostro wystąpiła przeciw Polsce, w ostatnich dniach jednak trochę się uspokoiła. Od chwili wreczenia paktu zaczyna się druga część układu. Jak wyglądać będzie trzecia część i jaki będzie koniec tego układu — przewidzieć nie można. Z pewnością o tem będzie mowa przy najbliższym spotkaniu ministra Becka i Lavala w Genewie.

Powrót Marsz. Piłsudskiego

Po 10 dniowym odpoczynku w Wilnie, powrócił Marszałek Piłsudski znowu do Warszawy, gdzie na dworcu został owacyjnie powitany przez członków rządu Organ narodowo-demokratycznej

A. B. C. powiada że powrót Marszałka do Warszawy ma wielkie znaczenie polityczne, szczególnie zapadnie teraz decyzja, czy minister Beck wogóle pojedzie do Genewy na zebranie Ligi Narodów.

Cała prasa sowiecka pisze długie artykuły o tragicznej śmierci trzeciego sekretarza partii komunistycznej, Korofia, który padł ofiarą zamachu w Leningradzie. Serdeczne wspomnienie pośmiertne podpisali Stalin, Woroschilof, Kalinin i Jagoda. W tem wspomnieniu oświadczają, że wszyscy współnicy mordercy będą ukarani odpowiednio. Morderca, drugim nazwiskiem Wasilewicz, ma 30 lat i przyznał się, że uczynił to z powodów politycznych.

Prasa warszawska donosi, że prezes ministrów, Kozłowski, ma zamiar oddać wizytę węgierskiemu premierowi Goembesowi i w tym celu uda się do Budapesztu, a może korzystając z okazji, pojedzie aż do Belgradu.

Czy Schmeling może być jeszcze mistrzem światowym bokserów?

Byłoby to pierwsze wydarzenie w dziedzinie atletyzmu aby

mistrz światowy, straciwszy raz swój tytuł szampiona, odzyskał go z powrotem. W lutym czy w marcu chce Schmeling zmierzyć się z Stere Hames, który swego czasu w Ameryce pokonał Schmelinga w pierwszym spotkaniu. Hamas znowu, o ile zwycięży Schmelinga po raz drugi, łatwo może otrzymać tytuł mistrza światowego. O ile zaś Schmeling będzie zwycięzcą, musi przezwyciężyć jeszcze drugiego t. j. Baera.

Niemiecki pisarz o Marszałku Piłsudskim

Znany niemiecki powieściopisarz Koitz napisał bardzo piękną książkę o Marszałku Józefie Piłsudskim i Jego współpracownikach p. t. „Manner um Piłsudski”. Do najbliższych współpracowników Wodza Narodu Polskiego, Marszałka Piłsudskiego, autor zalicza: gen. Juliana Stachewicza, profesora Politechniki Lwowskiej — Kazimierza Bartla, b. premiera Aleksandra Prystora, prezesa Związku Legionistów Polskich — płk. Walerego Sławka i Ministra spraw Zagranicznych — płk. Józefa Becka.

Dzieło to ukazało się nakładem księgarni narodowo-socjalistycznej we Wrocławiu i jest ozdobione szeregiem fotografii oraz bardzo efektowną okładką o barwach polskich.

**Brazylja
 Handel polsko-brazylijski**

Według ostatnich danych statystycznych Brazylja wywoziła do Polski w czerwcu r. b. towarów wartości ogólnej 2.455 kontów, w czem kawy za 1.099 kontów i skór za 1.067 kont. W tym samym miesiącu Brazylja importowała z Polski towary na ogólną sumę 507 kontów, w czem parafiny rafinowanej za 206 kontów, prze-

dzy wełnianej za 165 kontów i talku cynkowego za 89 kontów. Niedawno z portu w Gdyni wysłano do Brazylji 15.600 tonn szyn kolejowych.

Ponadto Polska ma rozpocząć import z Brazylji większej ilości bawełny paulistańskiej, która przemysł polski uznał za najlepszą od importowanej dotychczas północno-amerykańskiej.

Konsulat brazylijski w Warszawie przesłał do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Rio de Janeiro raport, w którym donosi, iż z jego inicjatywy zakłady przemysłowe w Łodzi po dokonaniu szeregu doświadczeń doszły do przekonania, że bawełna paulistańska przewyższa znacznie zaletami północno-amerykańską.

Konsulat prosi o składowanie ofert na dostawę bawełny loco port w Gdyni.

Okręt brazylijski bombardowany przez boliwijski.

Okręt brazylijski „Paraguay”, który był bombardowany przez

Na sprzedaż

posiadłość 187 akrów lasu i i kampu, pinjorów, imbiu, dom, było rogacie i inne, w odległości 17 kilometrów od stacji kolejowej w pobliżu Kurytyby. — Informacje przy ul. Treze de Maio nr. 541.

samoloty boliwijskie wyszedł z opresji nietknięty. Zająście powyższe, które narobiło tyle wrzasku, niema wielkiego znaczenia. Była to poprostu omyłka. Boliwijscy zaatakowali okręt myślnie, że należy on do floty wojennej Paragwajskiej.

Wreczenie dyplomów deputowanym.

Dnia 1-go b. m. odbyło się uroczyste posiedzenie w auli uniwersyteckiej na którym zostały wreczone dyplomy wybranym deputowanym.

Posiedzenie otworzył przemówieniem Dezembargador Antonio

Martins Franco. Następnie przemawiali Dr. Flavio Carvalho, Dr. Laertes de Macedo i Dr. Alencar Guimaraes.

Muzeum parańskie

Dyrektor muzeum kurytybskiego Jan Tenius zawiadamia, że Muzeum otwarte w nast. dniach: we wtorki, środy, czwartki i piątki od godzi 12—18, a w niedziele i święta narodowe od 13 do 17. We wtorki i soboty mogą całe szkoły odwiedzać muzeum, o ile naprzód zawiadomią o tem dyrektora. Muzeum mieści się w starym pałacu Manoel Macedo przy ul. Buenos Aires.

Komitet Riegrandeński niesienia pomocy dla powodzian w Polsce.

Z dotychczasowej zbiórki wpłynęło do Komitetu i zdeponowano w Generalnym Konsulacie w Kurytybie następujące kwoty do prze-
 syłki do Polski:

Dnia	3-go Września br.	300\$000
9-go	„	753\$700
19-go	„	754\$200
25-go	„	1.256\$200
29-go	„	825\$800
4-go października br.	„	200\$000
9-go	„	1.166\$200
16-go	„	860\$000
	Razem	6.116\$100

Dalsza akcja zbiórki w Rio Grande do Sul jest w toku. Inż. St. Służynski Przewodniczący Kom. Julian A. Sleszkowski Skarbnik Kom. Sekretarz Kom.

Clark
GRANDE VENDA
 DURANTE DEZEMBRO

OSZCZĘDZAJCIE,
 kupując w tym miesiącu obuwie dla całej swej rodziny!
 Pojedyncze pary obuwia mają znaczną zniżkę w cenach.

LOTERJA PARAŃSKA

Uwaga! Przeczytajcie i porównajcie zamieszczony poniżej wspaniały plan, którego pierwsze losowanie odbędzie się w dniu 13 września.

PLAN BB

16.000 po 8\$500	136:000\$
1 prem.	50:000\$
1 „	4:000\$
1 „	2:000\$
1 „	1:000\$
2 prem. 500\$	1:000\$
2 „ 300\$	600\$
10 „ 200\$	2:000\$
52 „ 100\$	5:200\$
160 „ 50\$	8:000\$
300 „ 30\$	9:000\$
1.280 „ 15\$	
dla 2 ostatnich cyfr od 1 do 8 premjum	
1810 prem. i końc.	102:000\$

**Nie zwracając uwagi na ceny
 wyprzedając po cenach kosztu, a nawet poniżej cen kosztu,**
Casa dos TRES IRMÃOS
 (leader rynków jedwabiu)
 monopolizuje wyróżnienie publiczności swoją obecną
**Wielką wyprzedazą
 doroczną**
 i ściaga do swych kontuarów, jak zwykle, ogół mieszkańców miasta.
 Fantastyczna oferta jedwabiu podczas mies. listopada
Casa dos TRES IRMAOS
 RUA 15 DE NOVEMBRO, 98 — TELEFON: 217.

Redakc
 Rua A
 Tel
 Prenu
 W Bra
 W Arg
 Zagran
 Pla
 Cena
 Poza
 NR
 ©
 Minist
 Ofic
 Do
 KU
 Dn. 15.
 Przi
 przez Ko
 God
 ników na
 kolonje p
 do Konstu
 Arcybisku
 Niedziel
 Uro
 stanie pra
 Pocz
 wie kolon
 przed kos
 God
 Dr. T. Gr
 talne czlo
 Poniedz
 J. E.
 Kubina sk
 WI
 Generalne
 Parany i
 Wtorek
 Od
 ski przyjn
 J. E.
 dniu. Mief
 WI
 narzy w w
 Portre
 w
 W SKI
 Av. Vice
 Pra
 Pi